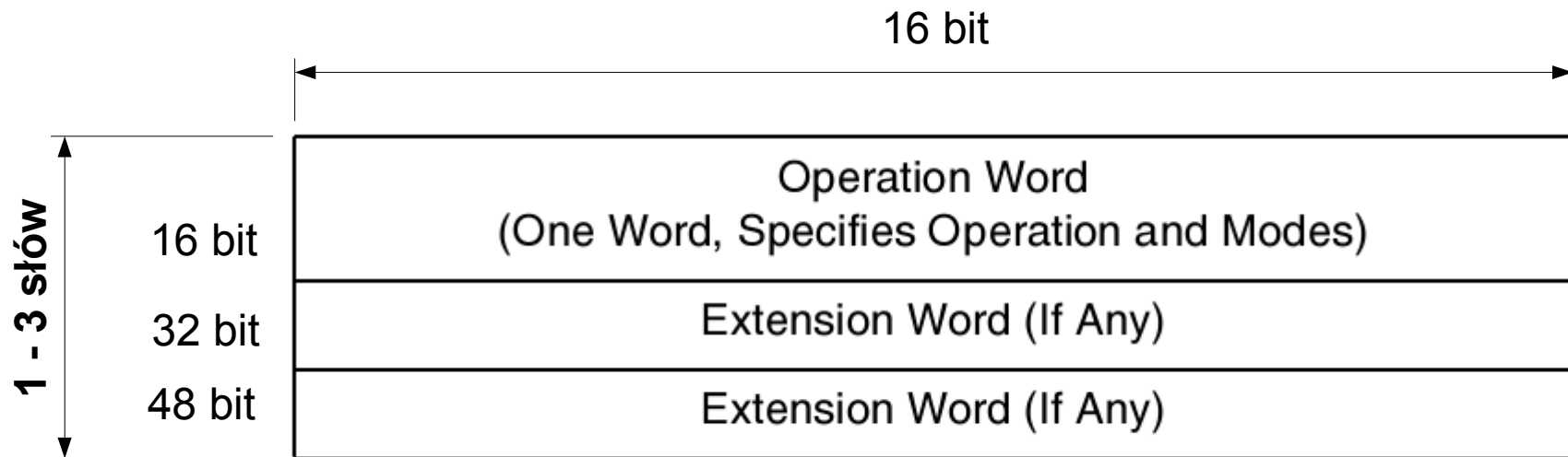
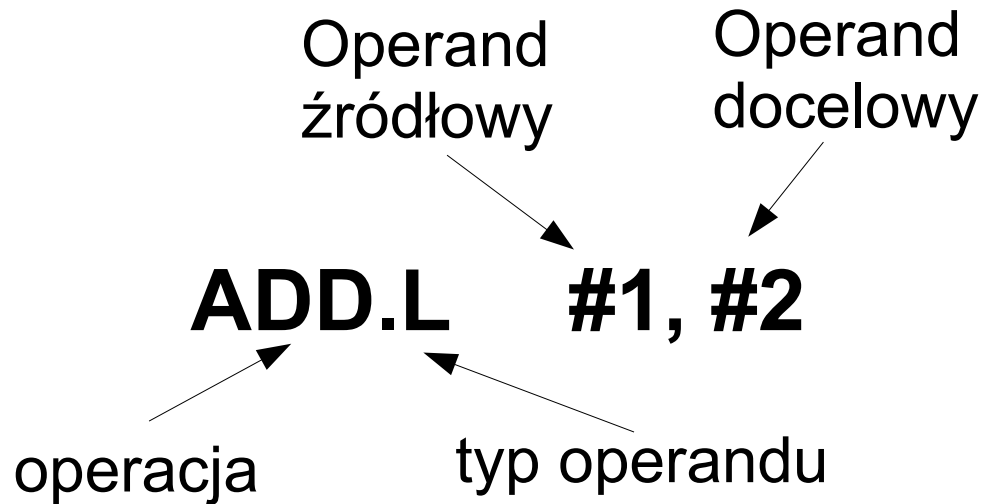

Programowanie mikroprocesora ColdFire

- instrukcje asemblera

Format instrukcji procesora Motorola ColdFire (1)

Notacja

Register Specifications

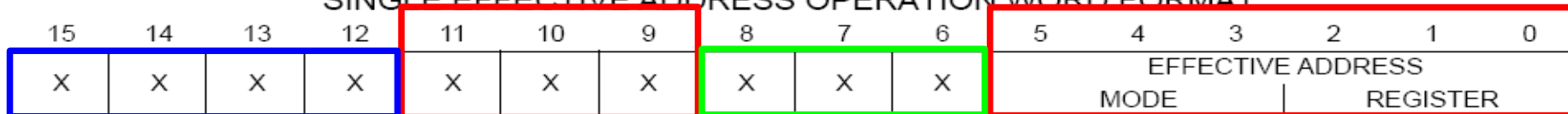
An	Any address register n (example: A3 is address register 3)
Ax, Ay	Destination and source address registers, respectively
Dn	Any data register n (example: D5 is data register 5)
Dx, Dy	Destination and source data registers, respectively
Dw	Data register containing a remainder
Rc	Control register
Rn	Any address or data register
Rx, Ry	Any destination and source registers, respectively
Xi	Index register, can be any address or data register; all 32-bits are used.

Subfields and Qualifiers

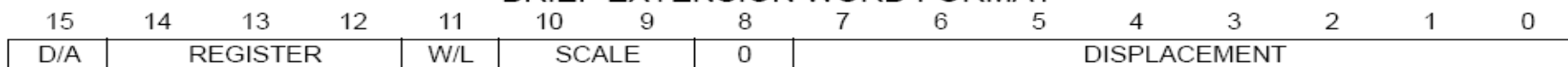
#<data>	Immediate data following the instruction word(s).
()	Identifies an indirect address in a register.
d_n	Displacement value, n bits wide (example: d_{16} is a 16-bit displacement).
sz	Size of operation: Byte (B), Word (W), Longword (L)
lsb, msb	Least significant bit, most significant bit
LSW, MSW	Least significant word, most significant word
SF	Scale factor for an index register

Format instrukcji procesora Motorola ColdFire (2)

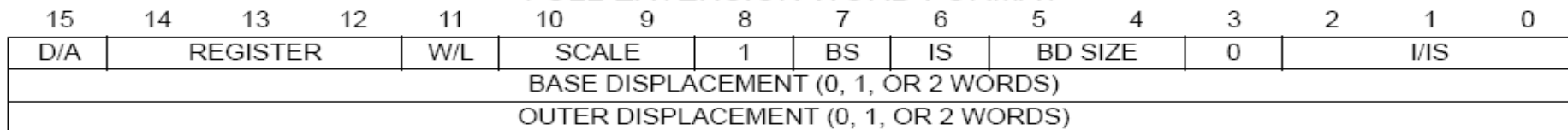
SINGLE EFFECTIVE ADDRESS OPERATION WORD FORMAT

BRIEF EXTENSION WORD FORMAT

FULL EXTENSION WORD FORMAT

Field	Definition
Instruction	
Mode	Addressing mode (see Table 2-3)
Register	General register number (see Table 2-3)
Extensions	
D/A	Index register type 0 = D_n 1 = A_n
W/L	Word/longword index size 0 = Sign-Extended Word ← Short 1 = Long Word
Scale	Scale factor 00 = 1 01 = 2 10 = 4 11 = 8 (supported only if FPU is present)

Przykładowa instrukcja (1)

Operation: Source + Destination → Destination

Assembler Syntax: ADD.L <ea>y,Dx
ADD.L Dy,<ea>x

Attributes: Size = longword

Description: Adds the source operand to the destination operand using binary addition and stores the result in the destination location. The size of the operation may only be specified as a longword. The mode of the instruction indicates which operand is the source and which is the destination as well as the operand size.

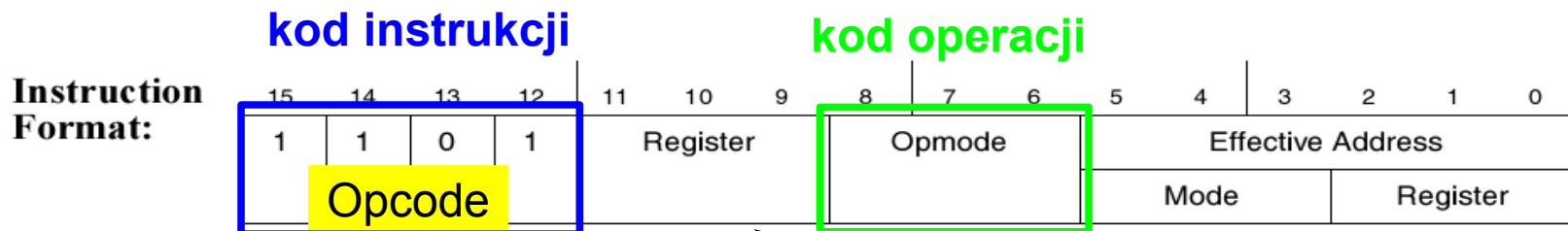
The Dx mode is used when the destination is a data register; the destination <ea>x mode is invalid for a data register.

In addition, ADDA is used when the destination is an address register. ADDI and ADDQ are used when the source is immediate data.

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
*	*	*	*	*

X Set the same as the carry bit
N Set if the result is negative; cleared otherwise
Z Set if the result is zero; cleared otherwise
V Set if an overflow is generated; cleared otherwise
C Set if an carry is generated; cleared otherwise

Instruction Fields:

- Register field—Specifies the data registers
- Opmode field:

Długość instrukcji: 2-3 słów

Byte	Word	Longword	Operation
—	—	010	<ea>y + Dx → Dx
—	—	110	Dy + <ea>x → <ea>x

← kod operacji

Przykładowa instrukcja (2)

Instruction Fields (continued):

- Effective Address field—Determines addressing mode
 - For the source operand $\langle ea \rangle_y$, use addressing modes listed in the following table:

Addressing Mode	Mode	Register
Dy	000	reg. number:Dy
Ay	001	reg. number:Ay
(Ay)	010	reg. number:Ay
(Ay) +	011	reg. number:Ay
– (Ay)	100	reg. number:Ay
(d ₁₆ ,Ay)	101	reg. number:Ay
(d ₈ ,Ay,Xi)	110	reg. number:Ay

Addressing Mode	Mode	Register
(xxx).W	111	000
(xxx).L	111	001
#<data>	111	100
(d ₁₆ ,PC)	111	010
(d ₈ ,PC,Xi)	111	011

- For the destination operand $\langle ea \rangle_x$, use addressing modes listed in the following table:

Addressing Mode	Mode	Register
Dx	—	—
Ax	—	—
(Ax)	010	reg. number:Ax
(Ax) +	011	reg. number:Ax
– (Ax)	100	reg. number:Ax
(d ₁₆ ,Ax)	101	reg. number:Ax
(d ₈ ,Ax,Xi)	110	reg. number:Ax

Addressing Mode	Mode	Register
(xxx).W	111	000
(xxx).L	111	001
#<data>	—	—
(d ₁₆ ,PC)	—	—
(d ₈ ,PC,Xi)	—	—

Kod instrukcji (Opcode)

Bits 15–12	Hex	Operation
0000	0	Bit Manipulation/Immediate
0001	1	Move Byte
0010	2	Move Longword
0011	3	Move Word
0100	4	Miscellaneous
0101	5	ADDQ/SUBQ/ScC/TPF
0110	6	Bcc/BSR/BRA
0111	7	MOVEQ/MVS/MVZ
1000	8	OR/DIV
1001	9	SUB/SUBX
1010	A	MAC/EMAC instructions/MOV3Q
1011	B	CMP/EOR
1100	C	AND/MUL
1101	D	ADD/ADDX
1110	E	Shift
1111	F	Floating-Point/Debug/Cache Instructions

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	1	0	0	0	0	1	8-bit displacement							
16-bit displacement if 8-bit displacement = 0x00															
32-bit displacement if 8-bit displacement = 0xFF															

MOVE.sz <ea>y, <ea>x

Operation: Source → Destination

Attributes: Size = byte, word, longword

Condition Codes:	X	N	Z	V	C
	—	*	*	0	0

Tryby adresowania argumentu źródłowego <ea>y:

Dy, Ay, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, #<data>, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

Tryby adresowania argumentu docelowego <ea>x:

Dx, (Ax), (Ax)+, -(Ax), (d16,Ax), (d8,Ax,Xi), (xxx).W/L, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

Ograniczenia:

Source Addressing Mode	Destination Addressing Mode
Dy, Ay, (Ay), (Ay)+, -(Ay)	All possible
(d ₁₆ , Ay), (d16, PC)	All possible except (d ₈ , Ax, Xi), (xxx).W, (xxx).L
(d ₈ , Ay, Xi), (d8, PC, Xi), (xxx).W, (xxx).L, #<xxx>	All possible except (d ₁₆ , Ax), (d ₈ , Ax, Xi), (xxx).W, (xxx).L

Instrukcje przesyłania danych

Table 3-2. Data Movement Operation Format

Instruction	Operand Syntax	Operand Size	Operation	First Appeared: ISA, (E)MAC, or FPU
FDMOVE	FPy,FPx	D	Source → Destination; round destination to double	FPU
FMOVE	<ea>y,FPx FPy,<ea>x FPy,FPx FPcr,<ea>x <ea>y,FPcr	B,W,L,S,D B,W,L,S,D D L L	Source → Destination FPcr can be any floating-point control register: FPCR, FPIAR, FPSR	FPU
FMOVEM	#list,<ea>x <ea>y,#list	D	Listed registers → Destination Source → Listed registers	FPU
FSMOVE	<ea>y,FPx	B,W,L,S,D	Source → Destination; round destination to single	FPU
LEA	<ea>y,Ax	L	<ea>y → Ax	ISA_A
LINK	Ay,#<displacement>	W	SP - 4 → SP; Ay → (SP); SP → Ay, SP + d _n → SP	ISA_A
MOV3Q	#<data>,<ea>x	L	Immediate Data → Destination	ISA_B
MOVCLR	ACCy,Rx	L	Accumulator → Destination, 0 → Accumulator	EMAC
MOVE MOVE from CCR MOVE to CCR	<ea>y,<ea>x MACcr,Dx <ea>y,MACcr CCR,Dx <ea>y,CCR	B,W,L L L W W	Source → Destination where MACcr can be any MAC control register: ACCx, ACCext01, ACCext23, MACSR, MASK	ISA_A ¹ MAC ² MAC ² ISA_A ISA_A
MOVEA	<ea>y,Ax	W,L → L	Source → Destination	ISA_A
MOVEM	#list,<ea>x <ea>y,#list	L	Listed Registers → Destination Source → Listed Registers	ISA_A
MOVEQ	#<data>,Dx	B → L	Immediate Data → Destination	ISA_A
MVS	<ea>y,Dx	B,W	Source with sign extension → Destination	ISA_B
MVZ	<ea>y,Dx	B,W	Source with zero fill → Destination	ISA_B

Adresowanie natychmiastowe

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	0	Size			Destination Effective Address				Source Effective Address						
				Register		Mode		Mode			Register				

MOVE

68K GAS gp.asm

page 1

```

1 .equ IPSBAR, 0x40000000
2 .equ PTCPAR, 0x0010005A
3 .equ PTDPAR, 0x0010005B
4 .equ DDRTC, 0x00100023
5 .equ DDRTD, 0x00100024
6 .equ PORTTC, 0x0010000F
7 .equ PORTTD, 0x00100010
8
9 _start:

```

Addressing Mode	Mode	Register
(xxx).W	111	000
(xxx).L	111	001
#<data>	111	100

Addressing Mode	Mode	Register
Dy	000	reg. number:Dy
Ay	001	reg. number:Ay

```

10 0000 103C 0011 MOVE.B #0x11, %d0 01 byte operation
11 0004 323C 2211 MOVE.W #0x2211, %d1 11 word operation
12 0008 247C 4433 2211 MOVE.L #0x44332211, %a2 10 longword operation
12 000e
13

```


Przykładowa instrukcja (2)

Instruction Fields (continued):

- Effective Address field—Determines addressing mode
 - For the source operand $\langle ea \rangle_y$, use addressing modes listed in the following table:

Addressing Mode	Mode	Register
Dy	000	reg. number:Dy
Ay	001	reg. number:Ay
(Ay)	010	reg. number:Ay
(Ay) +	011	reg. number:Ay
– (Ay)	100	reg. number:Ay
(d ₁₆ ,Ay)	101	reg. number:Ay
(d ₈ ,Ay,Xi)	110	reg. number:Ay

Addressing Mode	Mode	Register
(xxx).W	111	000
(xxx).L	111	001
#<data>	111	100
(d ₁₆ ,PC)	111	010
(d ₈ ,PC,Xi)	111	011

- For the destination operand $\langle ea \rangle_x$, use addressing modes listed in the following table:

Addressing Mode	Mode	Register
Dx	—	—
Ax	—	—
(Ax)	010	reg. number:Ax
(Ax) +	011	reg. number:Ax
– (Ax)	100	reg. number:Ax
(d ₁₆ ,Ax)	101	reg. number:Ax
(d ₈ ,Ax,Xi)	110	reg. number:Ax

Addressing Mode	Mode	Register
(xxx).W	111	000
(xxx).L	111	001
#<data>	—	—
(d ₁₆ ,PC)	—	—
(d ₈ ,PC,Xi)	—	—

Rodzaje instrukcji procesora ColdFire (1)

- Arytmetyczne
- Transferu danych
- Sterujące przepływem programu
- Logiczne oraz arytmetyczne przesunięcia
- Operacje na bitach
- Specjalne
- Diagnostyczne
- Sterujące pamięcią podręczną

Rodzaje instrukcji procesora ColdFire (2)

DATA

CLR	MOVE
EXT	MOVEQ
EXTB	SWAP

SHIFT

ASL	LSR
ASR	LSL

CONTROL

BRA	*RTE
BSR	RTS
JSR	TRAP
JMP	TRAPF
NOP	

ARITHMETIC

ADD	MUL
CMP	NEG
TST	SUB

MULTIPLE PRECISION

ADDX	SUBX
NEGX	

CONDITIONAL

Bcc	Sec
-----	-----

LOGICAL

AND	NOT
EOR	OR

BIT MANIPULATION

BCHG	BSET
BCLR	BTST

SPECIAL INSTRUCTIONS

ILLEGAL	LINK	MOVEM
LEA	UNLK	*MOVEC
PEA	*STOP	MAC

DEBUG

*PULSE
WDDATA
*WDEBUG
! HALT

Rozszerzona lista instrukcji ColdFire V2

Mnemonic	Description	ISA_A	ISA_A+	ISA_B	ISA_C	FPU	MAC	EMAC	EMAC_B
ADD	Add	X	X	X	X				
ADDA	Add Address	X	X	X	X				
ADDI	Add Immediate	X	X	X	X				
ADDQ	Add Quick	X	X	X	X				
ADDX	Add with Extend	X	X	X	X				
AND	Logical AND	X	X	X	X				
ANDI	Logical AND Immediate	X	X	X	X				
ASL, ASR	Arithmetic Shift Left and Right	X	X	X	X				
Bcc.{B,W}	Branch Conditionally, Byte and Word	X	X	X	X				
BITREV	Bit Reverse		X		X				
BRA.{B,W}	Branch Always, Byte and Word	X	X	X	X				
BRA.L	Branch Always, Longword		X	X					
FF1	Find First One		X		X				
MOVE ACC to ACC	Copy Accumulator							X	X
MOVE from ACC	Move from Accumulator						X	X	X
MOVE from ACCext01	Move from Accumulator 0 and 1 Extensions							X	X
MOVE ACCext23	Move from Accumulator 2 and 3 Extensions							X	X

Asemblacja programu (1)

/opt/labtools/cold-asm test.asm

```
/opt/gnutools/bin/m68k-elf-as -Wa -as -m 528x gp.asm -g -o test.o > test.lst
```

-a[sub-option...]	turn on listings,	s - include symbols
-mcpu=<cpu>	set cpu [default 68020]	

Architecture variants are: 68000 ... cpu32 ... 5280 | 5281 | 5282 | **528x** ... 532x ... 5407 ... 548x

-m[no-]float	enable/disable architecture extension
-m[no-]div	enable/disable ColdFire architecture extension
-m[no-]usp	enable/disable ColdFire architecture extension
-m[no-]mac	enable/disable ColdFire architecture extension
-m[no-]emac	enable/disable ColdFire architecture extension
-g --gen-debug	generate debugging information

```
/opt/gnutools/bin/m68k-elf-ld -T /opt/labtools/COBRA5282-ram.ld test.o -o test.elf
```

-o FILE, --output FILE	Set output file name
-T FILE, --script FILE	Read linker script

test.asm => test.o, test.lst => test.elf

Asemblacja programu (2)

lab@dmakow:/home/dmakow/motorola/!/asm/link# **file test.elf**

test.elf: ELF 32-bit MSB executable, Motorola version 1 (SYSV), statically linked, not stripped

lab@dmakow:/home/dmakow/motorola/!/asm/link# **file test.lst**

test.lst: ISO-8859 assembler program text

lab@dmakow:/home/dmakow/motorola/!/asm/link# **file test.o**

test.o: ELF 32-bit MSB relocatable, Motorola version 1 (SYSV), not stripped

lab@dmakow:/home/dmakow/motorola/!/asm/link# **file test.asm**

test.asm: ISO-8859 assembler program text

```
68K GAS test.asm                page 1
1      .equ      IPSBAR, 0x40000000 ← Plik test.lst
2      _start:
3 0000 6000 0002  bra.w MAIN
4
5      MAIN:
6
7 0004 203C FFFF  MOVE.L #-1000,%D0
8 0016 C1C1      MULS.W %D1, %D0
```


Rejstry procesora a GDB

(gdb) info r

d0	0x0	0	ps	0x2704	9988
d1	0xc	12	pc	0xffc2cda4	0xffc2cda4
d2	0x20	32	vbr	0x100	256
d3	0x28ebc06c	686538860	cacr	0x0	0
d4	0x0	0	acr0	0x600b0000	1611333632
d5	0x85820a45	-2055075259	acr1	0x5d094084	0x5d094084
d6	0xd6d6d6d6	-690563370	rambar	0xf0000121	-268435167
d7	0x605b3e56	1616592470	mbar	0x1ffff	131071
a0	0x40000000	0x40000000	csr	0x1000000	16777216
a1	0x5c44	0x5c44	aatr	0x5	5
a2	0x6de0c5d3	0x6de0c5d3	tdr	0x40000000	1073741824
a3	0x10000	0x10000	pbr	0xffc04ee0	-4174112
a4	0x167a	0x167a	pbmr	0x0	0
a5	0x80014cc1	0x80014cc1	abhr	0x0	0
fp	0x5b94	0x5b94	ablr	0x0	0
sp	0x5b94	0x5b94	dbrr	0x0	0
			dbmr	0x0	0

Instrukcje arytmetyczne (1)

Instruction	Operand Syntax	Operand Size	Operation	ISA, (E)MAC
ADD ADDA	Dy,<ea>x <ea>y,Dx <ea>y,Ax	L L L	Source + Destination → Destination	ISA_A
ADDI ADDQ	#<data>,Dx #<data>,<ea>x	L L	Immediate Data + Destination → Destination	ISA_A
ADDX	Dy,Dx	L	Source + Destination + CCR[X] → Destination	ISA_A
CLR	<ea>x	B, W, L	0 → Destination	ISA_A
CMP CMPA	<ea>y,Dx <ea>y,Ax	B, W, L W, L	Destination – Source → CCR	ISA_A ¹
CMPI	#<data>,Dx	B, W, L	Destination – Immediate Data → CCR	ISA_A ¹
DIVS/DIVU	<ea>y,Dx	W, L	Destination / Source → Destination (Signed or Unsigned)	ISA_A
EXT EXTB	Dx Dx Dx	B → W W → L B → L	Sign-Extended Destination → Destination	ISA_A
MAC	Ry,RxSF,ACCx Ry,RxSF,<ea>y,Rw,ACCx	W, L W, L	ACCx + (Ry * Rx){<< >>}SF → ACCx ACCx + (Ry * Rx){<< >>}SF → ACCx; (<ea>y(&MASK)) → Rw	ISA_A
MSAC	Ry,RxSF,ACCx Ry,RxSF,<ea>y,Rw,ACCx	W, L W, L	ACCx - (Ry * Rx){<< >>}SF → ACCx ACCx - (Ry * Rx){<< >>}SF → ACCx; (<ea>y(&MASK)) → Rw	ISA_A
MULS/MULU	<ea>y,Dx	W * W → L L * L → L	Source * Destination → Destination (Signed or Unsigned)	ISA_A
NEG	Dx	L	0 – Destination → Destination	ISA_A
NEGX	Dx	L	0 – Destination – CCR[X] → Destination	ISA_A
REMS/REMU	<ea>y,Dw:Dx	L	Destination / Source → Remainder (Signed or Unsigned)	ISA_A
SUB SUBA	<ea>y,Dx Dy,<ea>x <ea>y,Ax	L L L	Destination - Source → Destination	ISA_A
SUBI SUBQ	#<data>,Dx #<data>,<ea>x	L L	Destination – Immediate Data → Destination	ISA_A
SUBX	Dy,Dx	L	Destination – Source – CCR[X] → Destination	ISA_A

ADD

Operation: Source + Destination → Destination

Assembler Syntax: ADD.L <ea>y,Dx
ADD.L Dy,<ea>x

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
*	*	*	*	*

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
1	1	0	1	Register				Opmode			Effective Address				
											Mode		Register		

Tryby adresowania argumentu źródłowego <ea>y:

Dy, Ay, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, #<data>, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

Tryby adresowania argumentu docelowego <ea>x:

(Ax), (Ax)+, -(Ax), (d16,Ax), (d8,Ax,Xi), (xxx).W/L

ADDA.L <ea>y, Ax

Operation: Source + Destination → Destination

Assembler Syntax: ADDA.L <ea>y,Ax

Condition Codes: Not affected

Tryby adresowania argumentu źródłowego <ea>y:

Dy, Ay, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, #<data>, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

ADD.L %D0, %D1

ADD.L %D0, %D0

ADD.L %D0, %A0

ADD.L %A0, %D0

ADDA.L %D0, %A0

ADDA.L %A0, %A0

ADDA.L %A0, %D0 **Error: operands mismatch -- statement `adda.l %A0,%D0' ignored**

1 001a	D3F0 1CEC	ADDA.L	-20(%A0, %D1*4), %A1
2 001e	D3FC 0000 0003	ADDA.L	#0x03, %A1

ADDI.L #<data>, Dx

Operation: Immediate Data + Destination → Destination

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
*	*	*	*	*

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	0	0	0	0	1	1	0	1	0	0	0	0	Register, Dx		
Upper Word of Immediate Data															
Lower Word of Immediate Data															

1 001a 0681 0000 0009 ADDI.L #0x09, %D1

2 0020 0681 0000 0003 ADDI.L #0x03, %D1

3 ????? ADDI.L #1, %A0

Error: operands mismatch -- statement `addi.l #1,%A0' ignored

ADDQ.L #<data>, <ea>x

Operation: Immediate Data + Destination → Destination

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
0	1	0	1	Data				0	1	0	Destination Effective Address					
										Mode			Register			

1 - 8

Tryby adresowania argumentu docelowego <ea>x:

Dx, Ax, (Ax), (Ax)+, -(Ax), (d16,Ax), (d8,Ax,Xi), (xxx).W/L

1	001a	0681 0000 0001	ADDI.L #0x01, %D1
2	0020	0681 FFFF FFFF	ADDI.L #0xFFFFFFFF, %D1
3	0026	5682	ADDQ.L #0x3, %D2
4	001a	5681	ADD.L #0x03, %D1 => ADDQ
5	001a	0681 0000 0009	ADD.L #0x09, %D1 => ADDI
6	001c	D2B8 0003	ADD.L 0x03, %D1 => ADD

ADDQ.L #0x9, %D3 gp.asm:30: Error: operands mismatch -- statement `addq.l #0x9,%D3' ignored

ADDQ.L #0x0, %D2 gp.asm:31: Error: operands mismatch -- statement `addq.l #0x0,%D2' ignored

ADDX.L Dy, Dx

Operation: Source + Destination + CCR[X] → Destination

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
*	*	*	*	*

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0	
1	1	0	1	Register, Dx				1	1	0	0	0	0	Register, Dy		

1 0026	D983	ADDX.L	%D3, %D4
2 0028	D983	ADDX.L	%D3, %D4

Dodawanie 64-bitowych liczb całkowitych

ADD.L	%D0, %D2		[D2] <= [D2] + [D0]
ADDX.L	%D1, %D3		[D3] <= [D3] + [D1] + [X]

SUB

Operation: Destination – Source → Destination

Assembler Syntax: SUB.L <ea>y,Dx
SUB.L Dy,<ea>x

Assembler Syntax: SUBA.L <ea>y,Ax

Assembler Syntax: SUBI.L #<data>,Dx

Assembler Syntax: SUBQ.L #<data>,<ea>x

Assembler Syntax: SUBX.L Dy,Dx

1 001a 93F0 1CEC SUB.L -20(%A0, %D1*4), %A1

2 001e 95D0 SUBA.L (%A0), %A2

3 0020 0481 0000 0003 SUBI.L #0x03, %D1

4 0026 5782 SUBQ.L #0x3, %D2

5 0028 9780 SUBX.L %D0, %D3

NEG / NEGX

Operation: 0 – Destination → Destination

Assembler Syntax: NEG.L Dx

Attributes: Size = longword

Operation: 0 – Destination – CCR[X] → Destination

Assembler Syntax: NEGX.L Dx

**Condition
Codes:**

X	N	Z	V	C
*	*	*	*	*

Generuje liczbę ujemną w kodzie U2

```
1 0008 203C 0000 03E8      MOVE.L #1000,%D0      | D0 = 1000
2 000e 4480                  NEG.L  %D0            | D0 = -1000
```

EXT / EXTB

Operation: Destination Sign-Extended → Destination

Assembler Syntax: EXT.W Dx extend byte to word
 EXT.L Dx extend word to longword
 EXTB.L Dx extend byte to longword

Attributes: Size = word, longword

Condition Codes:	X	N	Z	V	C
	—	*	*	0	0

Instruction Format:	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
	0	1	0	0	1	0	0	Opmode			0	0	0	Register, Dx		

MOVE.B # - 0x55,%D0 0xEEEE.EEAB - 85
 EXTB.L %D0 0xFFFF.FFAB 0xA = 1010 b

MOVE.B # - 0x55,%D0 0xEEEE.EEAB
 EXT.W %D0 0xEEEE.FFAB

MOVE.W # 0xF667,%D0 0xEEEE.F667 - 2457
 EXT.L %D0 0xFFFF.F667

Instrukcje arytmetyczne (2)

MULU – operacja mnożenia

		Operacja	Wynik Dx
MULU.W	<ea>y. Dx	16 x 16	32-bit
MULU.L	<ea>y. Dx	32 x 32	32-bit

Condition Codes:	X	N	Z	V	C	
	—	*	*	0	0	

N Set if result is negative; cleared otherwise
Z Set if the result is zero; cleared otherwise

Tryby adresowania argumentu źródłowego (Word) <ea>y:

Dy, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,xi), (xxx).W/L, #<data>, (d16,PC), (d8,PC,xi)

Tryby adresowania argumentu źródłowego (Longword) <ea>y:

Dy, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay)

Bit V rejestru CCR jest zawsze zerowany – nie ma informacji o przepelnieniu

MOVE.L #1000,%D0

MOVE.L #300,%D1

(gdb) p \$d1

\$3 = 300

MULU.W %D1, %D0

(gdb) p \$d0

\$4 = 300000

MULS – operacja mnożenia (ze znakiem)

		Operacja	Wynik Dx
MULS.W	<ea>y. Dx	16 x 16	32-bit
MULS.L	<ea>y. Dx	32 x 32	32-bit

Condition Codes:	X	N	Z	V	C	
	—	*	*	0	0	

N Set if result is negative; cleared otherwise
Z Set if the result is zero; cleared otherwise

Tryby adresowania argumentu źródłowego (Word) <ea>y:

Dy, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, #<data>, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

Tryby adresowania argumentu źródłowego (Longword) <ea>y:

Dy, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay)

Bit V rejestru CCR jest zawsze zerowany – nie ma informacji o przepelnieniu

MOVE.L # -1000,%D0

MOVE.L #300,%D1

MULS.W %D1, %D0

(gdb) p\$d0

\$1 = -300000

(gdb) p\$d1

\$2 = 300

DIVU (dzielenie liczb dodatnich)

Operacja

Wynik Dx

DIVU.W	<ea>y. Dx	32-bit Dx/16bit <ea>y	16reszta:16wynik
DIVU.L	<ea>y. Dx	32-bit Dx/32bit <ea>y	32-bit wynik

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
—	*	*	*	0

- N Cleared if overflow is detected; otherwise set if the quotient is negative, cleared if positive
- Z Cleared if overflow is detected; otherwise set if the quotient is zero, cleared if nonzero
- V Set if an overflow occurs; cleared otherwise

Tryby adresowania argumentu źródłowego (Word) <ea>y:

Dy, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, #<data>, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

Tryby adresowania argumentu źródłowego (Longword) <ea>y:

Dy, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay)

```
MOVE.L #1000,%D0
MOVE.L #20,%D1
DIVU.W %D1, %D0
```

```
(gdb) p $d1
$3 = 50
(gdb) p/x $ps
$4 = 0x2700
```

```
MOVE.L #1000,%D0
MOVE.L #300,%D1
DIVU.W %D1, %D0
```

```
(gdb) p $d1
$3 = 0x64.0003
(gdb) p/x $ps
$4 = 0x2700
```

DIVS (dzielenie liczb ze znakiem)

Operacja

Wynik Dx

DIVS.W	<ea>y. Dx	32-bit Dx/16bit <ea>y	16reszta:16wynik
DIVS.L	<ea>y. Dx	32-bit Dx/32bit <ea>y	32-bit wynik

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
—	*	*	*	0

- N Cleared if overflow is detected; otherwise set if the quotient is negative, cleared if positive
- Z Cleared if overflow is detected; otherwise set if the quotient is zero, cleared if nonzero
- V Set if an overflow occurs; cleared otherwise

Tryby adresowania argumentu źródłowego (Word) <ea>y:

Dy, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, #<data>, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

Tryby adresowania argumentu źródłowego (Longword) <ea>y:

Dy, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay)

```
MOVE.L # - 1000,%D0
MOVE.L #20,%D1
DIVU.W %D1, %D0
```

```
(gdb) p $d1
$3 = 0xffce      (0xFFCE= - 50)
(gdb) p/x $ps
$4 = 0x2708
```

```
MOVE.L #1000,%D0
MOVE.L # - 300,%D1
DIVS.W %D1, %D0
```

```
(gdb) p $d1
$1 = 0x64.ffff      (0xFFFFD= - 3)
(gdb) p/x $ps
$4 = 0x2708
```

REMS / REMU (reszta z dzielenia)

		Operacja	Wynik
REMS.L	<ea>y. Dw:Dx	32-bit Dx/32bit <ea>y	32-bit reszta w Dw
REMU.L	<ea>y. Dw:Dx	32-bit Dx/32bit <ea>y	32-bit reszta w Dw

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
—	*	*	*	0

- N Cleared if overflow is detected; otherwise set if the quotient is negative, cleared if positive
- Z Cleared if overflow is detected; otherwise set if the quotient is zero, cleared if nonzero
- V Set if an overflow occurs; cleared otherwise

Tryby adresowania argumentu źródłowego (Longword) <ea>y:

Dy, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay)

```
MOVE.L # 1000,%D0
MOVE.L # 300,%D1
MOVE.L # 0xD2D2D2D2,%D2

REMU.L %D1, %D2:%D0
```

```
(gdb) p $d2
$7 = 100
(gdb) p $d1
$8 = 300
(gdb) p $d0
$9 = 1000
(gdb)
```


Instrukcje sterujące przepływem programu (1)

Instruction	Operand Syntax	Operand Size	Operation	ISA, (E)MAC, or FPU
Conditional				
Bcc	<label>	B, W, L	If Condition True, Then $PC + d_n \rightarrow PC$	ISA_A ¹
Scc	Dx	B	If Condition True, Then 1s \rightarrow Destination; Else 0s \rightarrow Destination	ISA_A
Unconditional				
BRA	<label>	B, W, L	$PC + d_n \rightarrow PC$	ISA_A ¹
BSR	<label>	B, W, L	$SP - 4 \rightarrow SP$; nextPC \rightarrow (SP); $PC + d_n \rightarrow PC$	ISA_A ¹
JMP	<ea>y	none	Source Address \rightarrow PC	ISA_A
JSR	<ea>y	none	$SP - 4 \rightarrow SP$; nextPC \rightarrow (SP); Source \rightarrow PC	ISA_A
NOP	none	none	$PC + 2 \rightarrow PC$ (Integer Pipeline Synchronized)	ISA_A
TPF	none #<data> #<data>	none W L	IPC + 2 \rightarrow PC PC + 4 \rightarrow PC PC + 6 \rightarrow PC	ISA_A
Returns				ISA_A
RTS	none	none	(SP) \rightarrow PC; $SP + 4 \rightarrow SP$	
Test Operand				
TST	<ea>y	B, W, L	Source Operand Tested \rightarrow CCR	ISA_A

Bcc.B <label>, Bcc.W <label>

Operation: If Condition True Then $PC + d_n \rightarrow PC$

Code	Condition	Encoding	Test	Code	Condition	Encoding	Test
CC(HS)	Carry clear	0100	\bar{C}	LS	Lower or same	0011	$C \mid Z$
CS(LO)	Carry set	0101	C	LT	Less than	1101	$N \ \& \ \bar{V} \mid \bar{N} \ \& \ V$
EQ	Equal	0111	Z	MI	Minus	1011	N
GE	Greater or equal	1100	$N \ \& \ V \mid \bar{N} \ \& \ \bar{V}$	NE	Not equal	0110	\bar{Z}
GT	Greater than	1110	$N \ \& \ V \ \& \ \bar{Z} \mid \bar{N} \ \& \ \bar{V} \ \& \ \bar{Z}$	PL	Plus	1010	\bar{N}
HI	High	0010	$\bar{C} \ \& \ \bar{Z}$	VC	Overflow clear	1000	\bar{V}
LE	Less or equal	1111	$Z \mid N \ \& \ \bar{V} \mid \bar{N} \ \& \ V$	VS	Overflow set	1001	V

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	1	0	Condition				8-bit displacement							
16-bit displacement if 8-bit displacement = 0x00															
32-bit displacement if 8-bit displacement = 0xFF															

BCC.L read_UART **Error: Invalid instr. for this architecture; needs 5407,... statement ignored**

BCC.W read_UART

Struktura warunkowa typu SWITCH (1)

```
short TEST;
...
...
switch (TEST){

case 0:
    .....
    break;

case 1:
    .....
    break;

case 2:
    .....
    break;

default:
    .....
    break;
}
```

TEST: .byte 0x0001
.align 2

Struktura warunkowa typu SWITCH (2)

CASE:

```
MOVE.B      TEST, %D0      | sprawdź zmienną TEST
EXTB.L      %D0
BEQ.S      ACT1
SUBQ.L      #1, %D0
BEQ.S      ACT2
SUBQ.L      #1, %D0
BEQ.S      ACT3
```

OTHERS:

```
CLR.B       %D1
BRA.S       EXIT
```

ACT1:

```
CLR.B       %D2      | case if TEST=0
BRA.S       EXIT
```

ACT2:

```
CLR.B       %D3      | case if TEST=1
BRA.S       EXIT
```

ACT3:

```
CLR.B       %D4      | case if TEST=2
BRA.W       EXIT
```

EXIT:

Konwersja HEX na ASCII (1)

HEX -> **ASCII**
0 -> ?
1 -> ?
... ...
A -> ?
... ...
F -> ?

D1 - licznik 0-15
D0 - wynik ASCII

ASCII: .byte 0x00, 0x00, 0x00...

	0	1	2	3	4	5	6	7
0	NUL	DLE	space	0	@	P	`	p
1	SOH	DC1 XON	!	1	A	Q	a	q
2	STX	DC2	"	2	B	R	b	r
3	ETX	DC3 XOFF	#	3	C	S	c	s
4	EOT	DC4	\$	4	D	T	d	t
5	ENQ	NAK	%	5	E	U	e	u
6	ACK	SYN	&	6	F	V	f	v
7	BEL	ETB	'	7	G	W	g	w
8	BS	CAN	(8	H	X	h	x
9	HT	EM)	9	I	Y	i	y
A	LF	SUB	*	:	J	Z	j	z
B	VT	ESC	+	;	K	[k	{
C	FF	FS	,	<	L	\	l	
D	CR	GS	-	=	M]	m	}
E	SO	RS	.	>	N	^	n	~
F	SI	US	/	?	O	_	o	del

Rozliczenie godzinowe zajęć

Zajęcia zaległe:

24.10	3 h
31.10	2 h

Zajęcia odrobione:

8.10	2 h
15.10	2 h

-1 h

Zajęcia, które nie odbędą się

12.11	-
14.11	3 h
5.12	3 h

Konwersja HEX na ASCII (2)

```

0          LEA          ASCII, %A3
...
21 0000 4281          CLR.L          %D1
22
23          NEXT:
24 0002 2001          MOVE.L         %D1,%D0
25 0004 0680 0000    ADDI.L         #0x30, %D0
                0030
26 000a 0C80 0000    CMPI.L         #0x39, %D0
                0039

27 0010 6302        BLS.B          EXIT
28 0012 5E80          ADDQ.L         #0x7, %D0
29 0014 2600          EXIT: MOVE.L   %D0, (%A3)+
30
31 0016 5281          ADDQ.L         #1,%D1
32 0018          CMPI.L         #16, %D1
34          BNE          NEXT

```

skok -32768...+32767

```

27 0010 6300 0004    BLS.W          EXIT
28 0014 5E80          ADDQ.L         #0x7, %D0
29 0016 2600          EXIT: MOVE.L   %D0, %D3

```

	0	1	2	3	4	5	6	7
0	NUL	DLE	space	0	@	P	`	p
1	SOH	DC1 XON	!	1	A	Q	a	q
2	STX	DC2	"	2	B	R	b	r
3	ETX	DC3 XOFF	#	3	C	S	c	s
4	EOT	DC4	\$	4	D	T	d	t
5	ENQ	NAK	%	5	E	U	e	u
6	ACK	SYN	&	6	F	V	f	v
7	BEL	ETB	'	7	G	W	g	w
8	BS	CAN	{	8	H	X	h	x
9	HT	EM	}	9	I	Y	i	y
A	LF	SUB	*	:	J	Z	j	z
B	VT	ESC	+	;	K	[k	{
C	FF	FS	,	<	L	\	l	
D	CR	GS	-	=	M]	m	}
E	SO	RS	.	>	N	^	n	~
F	SI	US	/	?	O	_	o	del

Bcc – tablica warunków

Code	Condition	Encod- ing	Test	Code	Condition	Encod- ing	Test
CC(HS)	Carry clear	0100	\bar{C}	LS	Lower or same	0011	$C \mid Z$
CS(LO)	Carry set	0101	C	LT	Less than	1101	$N \ \& \ \bar{V} \mid \bar{N} \ \& \ V$
EQ	Equal	0111	Z	MI	Minus	1011	N
F	False	0001	0	NE	Not equal	0110	\bar{Z}
GE	Greater or equal	1100	$N \ \& \ V \mid \bar{N} \ \& \ \bar{V}$	PL	Plus	1010	\bar{N}
GT	Greater than	1110	$N \ \& \ V \ \& \ \bar{Z} \mid \bar{N} \ \& \ \bar{V} \ \& \ \bar{Z}$	T	True	0000	1
HI	High	0010	$\bar{C} \ \& \ \bar{Z}$	VC	Overflow clear	1000	\bar{V}
LE	Less or equal	1111	$Z \mid N \ \& \ \bar{V} \mid \bar{N} \ \& \ V$	VS	Overflow set	1001	V

Sec.B Dx

If Condition True Then 1s → Destination Else 0s → Destination

BSR GET_DATA
 | GET_DATA zwraca dana lub -1 w przypadku
 | niepowodzenia

Code	Condition	Encoding	Test
PL	Plus	1010	\bar{N}
MI	Minus	1011	N

CLR.B FLAG
 TST.L %D0
 BMI.S NEXT
 MOVE.B #0xFF, %D1
 MOVE.B %D1, FLAG

SPL.B %D1
 MOVE.B %D1, FLAG

N Set if the operand is negative; cleared otherwise

NEXT:

HALT
**Instruction
 Format:**

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	1	Condition				1	1	0	0	0	Register, Dx		

BRA.sz <label>

Operation: Destination Address → PC

BRA - skok bezwarunkowy względny (-128...+127 lub -32768...+32767)

Condition codes: Not affected

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	1	0	0	0	0	0	8-bit displacement							
16-bit displacement if 8-bit displacement = 0x00															

20 0002 6000 0076 BRA.W LCD_subroutine

22 0006 6072 BRA.B LCD_subroutine

23 0008 60FF 0000 0070 BRA.L LCD_subroutine **Error: invalid instruction for**

this architecture; needs 68020, ... statement `bra.l exit' ignored

JMP <ea>y

Operation:

Destination Address → PC

Skok bezwarunkowy do adresu absolutnego podanego jako argument. Instrukcja umożliwia wykonanie skoku w zakresie dostępnej przestrzeni adresowej (4 GB, w kodzie instrukcji umieszczony zostaje 32-bitowy adres).

**Instruction
Format:**

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	Source Effective Address					
										Mode		Register			

Tryby adresowania argumentu <ea>y:

(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

25 000a	4ED0	JMP	(%A0)
26 000c	4EF0 7CF6	JMP	-10(%A0, %D7*4)
27 0010	4EF8 FF00	JMP	0xFFFFFFFF00
28 0018	4EF9 EFFF FF00	JMP	0xEFFFFFFF00

JSR <ea>y \Leftrightarrow BSR.sz <label>

JSR <ea>y **Operation:** $SP - 4 \rightarrow SP$; $nextPC \rightarrow (SP)$; Destination Address $\rightarrow PC$

Skok bezwarunkowy do podprogramu (adres absolutny podany jako argument).
Instrukcja umożliwia wykonanie skoku w zakresie dostępnej przestrzeni adresowej (4 GB, w kodzie instrukcji umieszczony zostaje 32-bitowy adres).

Programy wykonujące skok do etykiet są nierelokowalne. Przykład: obsługa wyjątków.

Tryby adresowania argumentu <ea>y:

(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (**xxx**).W/L, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

BSR.sz <label> **Operation:** $SP - 4 \rightarrow SP$; $nextPC \rightarrow (SP)$; $PC + d_n \rightarrow PC$

Skok bezwarunkowy do podprogramu (podobnie jak JSR) jednak adres podawany jest w postaci względnej.

Programy wykonujące skok przy pomocy BSR są relokowalne.

	JSR	EXCEPTION_1		BSR.W	LED_display
	.			.	
	.			.	
	.			.	
EXCEPTION_1:			LED_display:		
	RTS			RTS	

NOP

Instrukcja nie wykonująca żadnej operacji. Zwiększa licznik programu. Instrukcja synchronizuje potok. Wykorzystywana do generowania niewielkich opóźnień.

```

                                         MOVE.L #0, %D0
                                         MOVE.L #1000, %D1
.
.
.
275    01b4 4E71    NOP
276    01b6 4E71    NOP
277    01b8 4E71    NOP
.
.
.
                                         ADDQ.L #1, %D0
                                         CMP.L  %D1, %D0
                                         BNE NEXT
                                         EXIT:
```

TFP.sz #<data>

Instrukcja nie wykonująca żadnej operacji. Zwiększa licznik programu. Instrukcja nie synchronizuje potoku. Wykorzystywana do wyrównywania programu.

TPF
 TPF.W #<data>
 TPF.L #<data>

PC + 2 → PC
 PC + 4 → PC
 PC + 6 → PC

```
if (a == b)  z = 1;
else         z = 2;
```

TPF.W #2


```
CMP.L    %D0, %D1
BEQ.B    label0
MOVEQ.L  #2, %d2
BRA.B    label1
```

```
label0:
    MOVE.L  #1, %d2
label1:
```

Condition Codes: Not affected

Instruction
 Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	1	0	0	0	1	1	1	1	1	1	Opmode		
Optional Immediate Word															
Optional Immediate Word															

TST.sz <ea>y

Instrukcja porównuje podany operand z wartością równą zero, ustawia bity rejestru statusowego SR.

Attributes: Size = byte, word, longword

```
while (Data == 0)
{
    Data--;
}
```

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
—	*	*	0	0

```
NEXT: TST.L      Data
      BEQ.B      EXIT
      SUBQ.L     #1, Data
      BRA.B      NEXT
```

EXIT:

```
...
Data: .long 5
```

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	0	1	0	Size		Destination Effective Address					
										Mode		Register			

Tryby adresowania argumentu <ea>y:

Dy, Ay, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, #<data>, (d16,PC), (d8,PC,Xi) 47

RTS

Operation: $(SP) \rightarrow PC; SP + 4 \rightarrow SP$

Assembler Syntax: RTS

Attributes: Unsized

**Instruction
Format:**

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	1	0	1

Instrukcje transferu danych

Instruction	Operand Syntax	Operand Size	Operation	ISA, (E)MAC, or FPU
LEA	<ea>y,Ax	L	<ea>y → Ax	ISA_A
LINK	Ay,#<displacement>	W	SP - 4 → SP; Ay → (SP); SP → Ay, SP + d _n → SP	ISA_A
MOVCLR	ACCy,Rx	L	Accumulator → Destination, 0 → Accumulator	EMAC
MOVE	<ea>y,<ea>x MACcr,Dx	B,W,L L	Source → Destination where MACcr can be any MAC control register: ACCx, ACCext01, ACCext23, MACSR, MASK	ISA_A ¹ MAC ²
MOVE from CCR	<ea>y,MACcr	L		MAC ²
MOVE to CCR	CCR,Dx	W		ISA_A
	<ea>y,CCR	W		ISA_A
MOVEA	<ea>y,Ax	W,L → L	Source → Destination	ISA_A
MOVEM	#list,<ea>x <ea>y,#list	L	Listed Registers → Destination Source → Listed Registers	ISA_A
MOVEQ	#<data>,Dx	B → L	Immediate Data → Destination	ISA_A
PEA	<ea>y	L	SP - 4 → SP; <ea>y → (SP)	ISA_A
UNLK	Ax	none	Ax → SP; (SP) → Ax; SP + 4 → SP	ISA_A

Instrukcje przenoszenia danych operują na 8, 16 lub 32 bitach. Umożliwiają przesłanie danych z pamięci do pamięci, z pamięci do rejestru lub odwrotnie. Procesory wyposażone w jednostką do obliczeń zmiennoprzecinkowych posiadają rozbudowaną liczbę instrukcji operujących na liczbach zmiennoprzecinkowych pojedynczej lub podwójnej precyzji.

LEA.L <ea>y, Ax

Operation: <ea>y → Ax

Ładuje obliczony adres efektywny do rejestru Ax. Nie modyfikuje CCR.

MOVE.L #0x100, %D4

LEA 0x10000000, %A5

LEA 0x5(%A0, %D4.L*2), %A6

(gdb) p \$fp

\$2 = (void *) 0x10000205

**Instruction
Format:**

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	Register, Ax				1	1	1	Source Effective Address				
										Mode		Register			

Tryby adresowania argumentu <ea>y:

(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

Program relokowalny

Odczyt danej z tablicy:

```
MOVE.B    TABLE(%PC), %D0
```

Zapis danej do tablicy:

```
MOVE.B    %D0, TABLE(%PC)
```


Error: operands mismatch --
statement `move.b %D0, TABLE(%PC)' ignored

```
LEA      TABLE(%PC), %A0  
MOVE.B   %D0, (%A0)
```

```
TABLE:   .byte  0x1, 0x2, 0x3, 0x44, 0x55, 0x66
```

PEA.L <ea>y

Operation: $SP - 4 \rightarrow SP; \langle ea \rangle y \rightarrow (SP)$

MOVEA.L #0xF0000000, %A0
MOVE.L #0x100, %D0
PEA -4(%A0, %D0*2)

(gdb) bt 8
#0 _stext () at gp.asm:27
#1 0xf00001fc in ?? ()
#2 0x00000000 in ?? ()
#3 0x00000000 in ?? ()
#4 0xaffbcaff in ?? ()
#5 0xafdfecff in ?? ()
#6 0xeffffeff in ?? ()
#7 0xdffeebff in ?? ()

Condition Codes: Not affected

Instruction Format:	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	Source Effective Address					
											Mode		Register			

Tryby adresowania argumentu <ea>y:

(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

MOVE.sz <ea>y, <ea>x

Operation: Source → Destination

Attributes: Size = byte, word, longword

Condition Codes:	X	N	Z	V	C
	—	*	*	0	0

Tryby adresowania argumentu źródłowego <ea>y:

Dy, Ay, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, #<data>, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

Tryby adresowania argumentu docelowego <ea>x:

Dx, (Ax), (Ax)+, -(Ax), (d16,Ax), (d8,Ax,Xi), (xxx).W/L, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

Ograniczenia:

Source Addressing Mode	Destination Addressing Mode
Dy, Ay, (Ay), (Ay)+, -(Ay)	All possible
(d ₁₆ , Ay), (d ₁₆ , PC)	All possible except (d ₈ , Ax, Xi), (xxx).W, (xxx).L
(d ₈ , Ay, Xi), (d ₈ , PC, Xi), (xxx).W, (xxx).L, #<xxx>	All possible except (d ₁₆ , Ax), (d ₈ , Ax, Xi), (xxx).W, (xxx).L

MOVE.L 0x100, -0x10(%A5)

Error: Operands mismatch – statement 'move.l 0x100, -0x10(%A5)' ignored

MOVEA.sz <ea>y, Ax

Operation: Source → Destination

Assembler Syntax: MOVEA.sz <ea>y,Ax

Attributes: Size = word, longword

Condition Codes: Not affected

**Instruction
Format:**

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	0	Size		Destination Register, Ax			0	0	1	Source Effective Address					
											Mode		Register		

Tryby adresowania argumentu źródłowego <ea>y:

Dy, Ay, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, #<data>, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

MOVEM.L #list, <ea>x (1)

Operation: Registers → Destination;
Source → Registers

Assembler Syntax: MOVEM.L #list,<ea>x
MOVEM.L <ea>y,#list

Attributes: Size = longword

Tryby adresowania argumentu docelowego <ea>x i źródłowego <ea>y:
(Ax), (d16,Ax), (Ay), (d16,Ay)

**Instruction
Format:**

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	dr	0	0	1	1	Effective Address					
										Mode		Register			
Register List Mask															

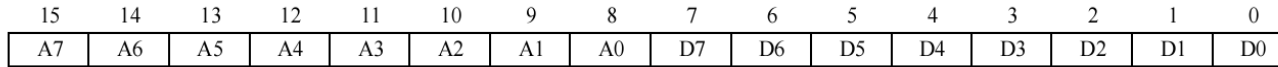
gp.asm:21: Error: operands mismatch -- statement

MOVEM.L %D0-%D2/%A0-%A2, -(%A7) `movem.l %D0-%D2/%A0-%A2,-(%A7)' ignored

MOVEM.L (%A7)+, %D0-%D2/%A0-%A2 `movem.l (%A7)+,%D0-%D2/%A0-%A2' ignored

MOVEM.L %D0-%D2/%A0-%A2, 0x100 `movem.l %D0-%D2/%A0-%A2,0x100' ignored

MOVEM.L #list, <ea>x (2)

→ STOS

```

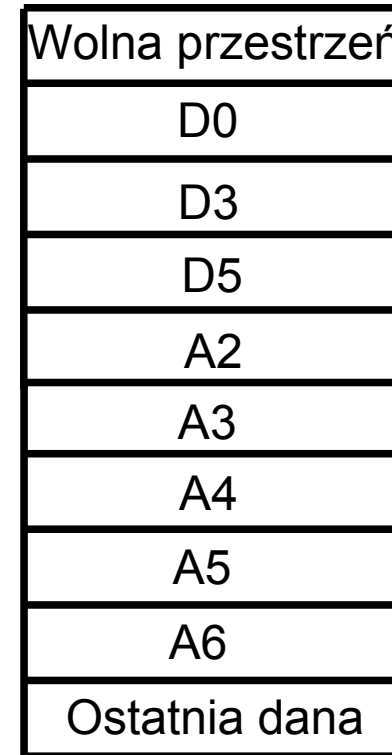
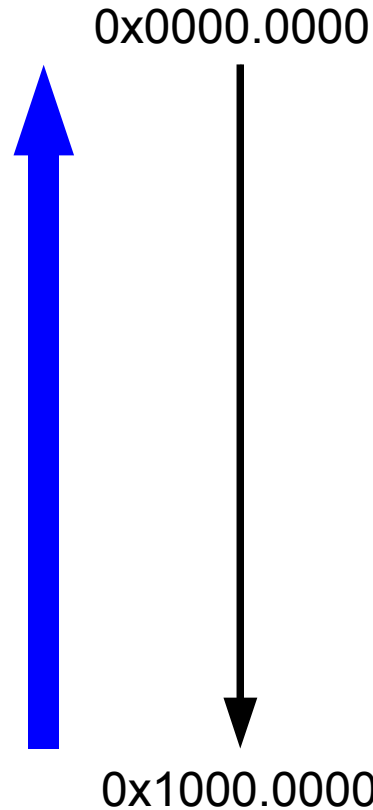
move.l    #0x010000d0,%d0
move.l    #0x020000d3,%d3
move.l    #0x030000d5,%d5
move.l    #0x040000a2,%a2
move.l    #0x050000a3,%a3
move.l    #0x060000a4,%a4
move.l    #0x070000a5,%a5
move.l    #0x080000a6,%a6

LEA      -32(%SP), %SP

MOVEM.L  %D0/%A2-%A6/%D3/%D5,
          (%A7)

...
MOVEM.L  (%A7),%D0/%A2-
          %A6/%D3/%D5

LEA      32(%SP), %SP
    
```


Stos A7

(gdb) x/9x 0x5c64

```

0x5c64: 0x010000d0    0x020000d3    0x030000d5    0x040000a2
0x5c74: 0x050000a3    0x060000a4    0x070000a5    0x080000a6
0x5c84: 0x00000000
    
```


MOVEQ.L #<data>, Dx

Operation: Immediate Data → Destination

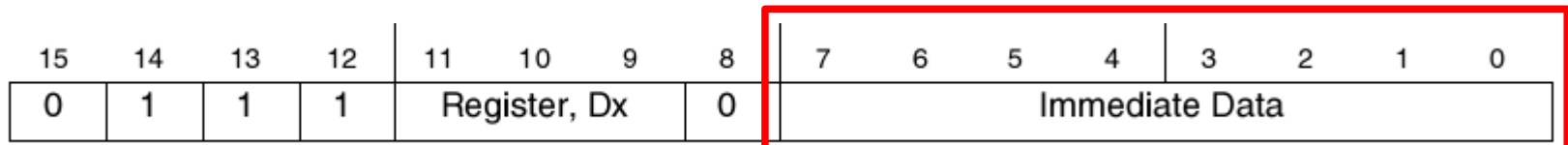
Assembler Syntax: MOVEQ.L #<data>,Dx

Attributes: Size = longword

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
—	*	*	0	0

Instruction Format:

MOVEQ.L #0x1FF, %D0

| gp.asm:24: Error: operands mismatch --
| statement `moveq.l #0x1FF,%D0' ignored

MOVE.L #0x1FF, %D0

MOVE.W CCR, Dx

MOVE.W %CCR, %D0

Operation: CCR → Destination

Assembler Syntax: MOVE.W CCR,Dx

Attributes: Size = Word

MOVE.W %D0, %CCR
MOVE.W %CCR, %D0

MOVE.W #<data>, %CCR

Operation: Source → CCR

Assembler Syntax: MOVE.B Dy,CCR
MOVE.B #<data>,CCR

Attributes: Size = Byte

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
*	*	*	*	*

(gdb) p/x \$ps

\$4 = 0x2700

1: x/i \$pc 0x10008 <MAIN+4>: **move.w #0xFFFF,%CCR**

(gdb) p/x \$ps

\$5 = 0x27**1F**

Instrukcje logiczne

Instruction	Operand Syntax	Operand Size	Operation	First appeared: ISA, (E)MAC or FPU
AND	<ea>y,Dx Dy,<ea>x	L L	Source & Destination → Destination	ISA_A
ANDI	#<data>, Dx	L	Immediate Data & Destination → Destination	ISA_A
EOR	Dy,<ea>x	L	Source ^ Destination → Destination	ISA_A
EORI	#<data>,Dx	L	Immediate Data ^ Destination → Destination	ISA_A
NOT	Dx	L	~ Destination → Destination	ISA_A
OR	<ea>y,Dx Dy,<ea>x	L L	Source Destination → Destination	ISA_A
ORI	#<data>,Dx	L	Immediate Data Destination → Destination	ISA_A

AND, EOR, NOT, OR - Logiczne operacje arytmetyczne, operand pobierany z rejestru lub pamięci

ANDI, EORI, ORI - Logiczne operacje arytmetyczne, operand w postaci natychmiastowej

AND.L <ea>y, Dx / AND.L Dy, <ea>x

Condition Codes:	X	N	Z	V	C
	—	*	*	0	0

Tryby adresowania argumentu źródłowego <ea>y:

Dy, (Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, #<data>, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

Tryby adresowania argumentu docelowego <ea>x:

(Ax), (Ax)+, -(Ax), (d16,Ax), (d8,Ax,Xi), (xxx).W/L

```
AND.L %D0, %D0
```

```
AND.L %A1,%A1
```

```
AND.L %A1,%D1
```

```
AND.L %D1,%A1
```

```
gp.asm:29: Error: operands mismatch --  
statement `and.l %A1,%A1' ignored  
statement `and.l %A1,%D1' ignored  
statement `and.l %D1,%A1' ignored
```

ANDI.L #<data>, Dx

Attributes: Size = longword

Condition Codes:	X	N	Z	V	C
	—	*	*	0	0

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0	0	Destination Register, Dx		
Upper Word of Immediate Data															
Lower Word of Immediate Data															

```
MOVE.L    #0xDEADBEEF, %D1
ANDI.L    #0x00FFFF00, %D1
```

```
(gdb) p/x $d1
$2 = 0xdeadbeef
```

```
44  ANDI.L    #0x00FFFF00, %D1
1:  x/i $pc 0x10010 <MAIN+12>: andil #0x00ffff00,%d1
(gdb) s
(gdb) p/x $d1
$3 = 0x00ADBE00
```

Przykłady

```
MOVE.L    #0xABCDEF12, %D0
MOVE.L    #0xABCDEF12, %D1
MOVE.L    #0xABCDEF12, %D2
MOVE.L    #0xABCDEF12, %D3
```

```
ANDI.L    0xFF00 0000, %D0
```

(gdb) p/x \$d0
\$1 = 0xab000000

```
ORI.L     0xFF00 0000, %D1
```

(gdb) p/x \$d1
\$2 = 0xffcdef12

```
EORI.L    0xFF00 0000, %D2
```

(gdb) p/x \$d2
\$3 = 0x54cdef12

```
NOT.L     %D3
```

(gdb) p/x \$d3
\$4 = 0x543210ed

```
MOVE.L    #0xABCDEF12, %D0
EOR.L     %D0, %D0
```

(gdb) p/x \$d0
\$4 = 0x0

Operacje przesunięć

Instruction	Operand Syntax	Operand Size	Operation	First appeared: ISA, (E)MAC or FPU
ASL	Dy,Dx #<data>,Dx	L L	CCR[X,C] ← (Dx << Dy) ← 0 CCR[X,C] ← (Dx << #<data>) ← 0	ISA_A
ASR	Dy,Dx #<data>,Dx	L L	msb → (Dx >> Dy) → CCR[X,C] msb → (Dx >> #<data>) → CCR[X,C]	ISA_A
LSL	Dy,Dx #<data>,Dx	L L	CCR[X,C] ← (Dx << Dy) ← 0 CCR[X,C] ← (Dx << #<data>) ← 0	ISA_A
LSR	Dy,Dx #<data>,Dx	L L	0 → (Dx >> Dy) → CCR[X,C] 0 → (Dx >> #<data>) → CCR[X,C]	ISA_A
SWAP	Dx	W	MSW of Dx ↔ LSW of Dx	ISA_A

Instrukcje przesunięcia operują wyłącznie na rejestrach. Operacje wykonywane są na podwójnych słowach (DW). Przesunięcie definiowane jest przez podany argument (od 1 do 8) lub określony rejestrem (przesunięcie modulo 64).

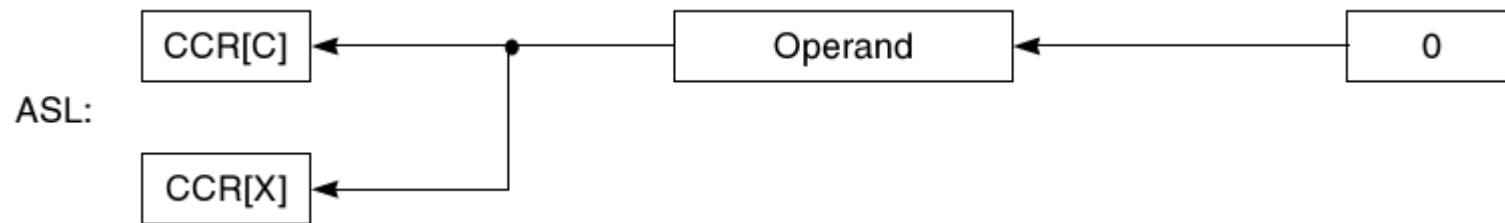
Operacje przesunięć arytmetycznych

ASL / ASR

Operation: Destination Shifted By Count → Destination

Assembler Syntax: ASd.L Dy,Dx
ASd.L #<data>,Dx
where d is direction, L or R

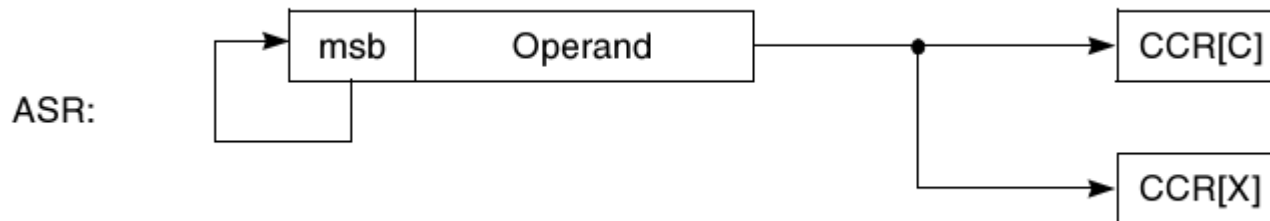
Attributes: Size = longword

MOVE.L #0x12345678,%D0 D0 = #0x23456780
ASL.L #4, %D0

MOVE.L #0x12345678,%D0 D0 = #0x34567800
ASL.L #8, %D0

ASR.L #<data>, Dx

Operacja przesunięcia arytmetycznego w prawo zachowuje znak liczby zapisanej w kodzie U2.

```
MOVE.L    #0x12345678,%D0    D0 = #0x01234567
ASR.L     #4, %D0
```

```
MOVE.L    #0x82345678,%D0    D0 = #0xf8123456
ASR.L #4, %D0
```

```
MOVE.L    #0x82345678,%D0    D0 = #0xff812345
ASR.L     #8, %D0
```

```
MOVE.L    #0x82345678,%D0
ASR.L     #9, %D0
```

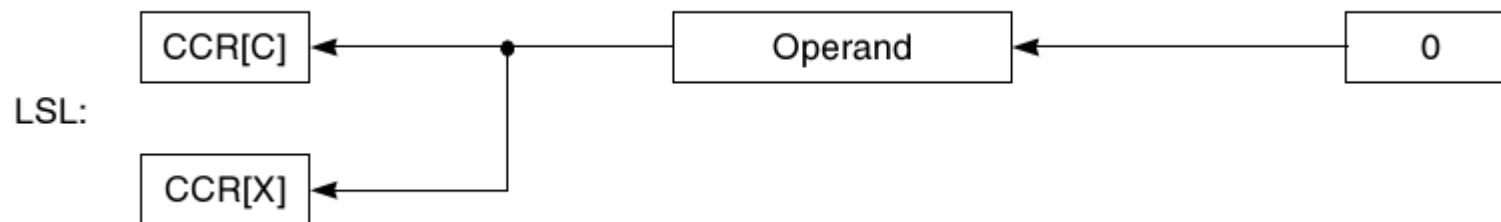
gp.asm:31: Error: operands mismatch --
statement `asl.l #12,%D0' ignored

Operacje przesunięć logicznych

Operation: Destination Shifted By Count → Destination

Assembler Syntax: L**S**d.L Dy,Dx
L**S**d.L #<data>,Dx
where d is direction, L or R

Attributes: Size = longword

MOVE.L #0x12345678,%D0 D0 = 0x23456780
LSL.L #4, %D0

MOVE.L #0x12345678,%D0 D0 = 0x34567800
LSL.L #8, %D0

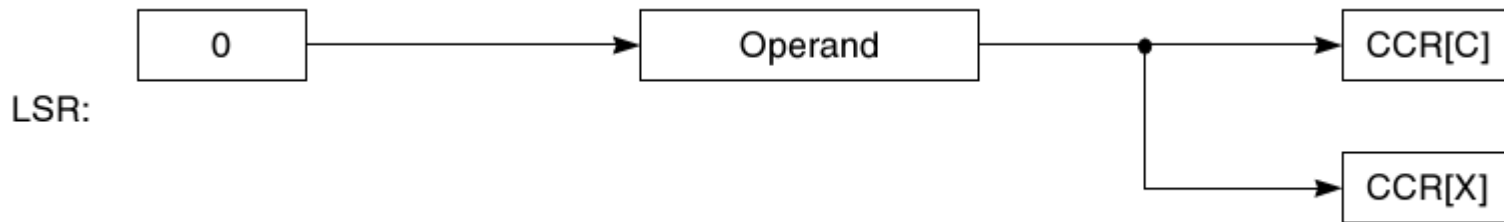
MOVE.L #0x2,%D0
LSL.L #1, %D0 D0 = 0x4
LSL.L #1, %D0 D0 = 0x8
LSL.L #1, %D0 D0 = 0x10

LSR

Operation: Destination Shifted By Count → Destination

Assembler Syntax: LSd.L Dy,Dx
LSd.L #<data>,Dx
where d is direction, L or R

Attributes: Size = longword

MOVE.L #0x81234567,%D0
LSR.L #4, %D0

D0 = 0x0812.3456

MOVE.L #0x81234567,%D0
LSR.L #8, %D0

D0 = 0x0081.2345

MOVE.L #0x10,%D0
LSR.L #1, %D0
LSR.L #1, %D0
LSR.L #1, %D0

D0 = 0x8
D0 = 0x4
D0 = 0x2

SWAP.W Dx

Operation: Register[31:16] \leftrightarrow Register[15:0]

Attributes: Size = Word

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
—	*	*	0	0

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	Register, Dx		

Użycie SWAP

```
CLR.L %D7
CLR.L %D6
MOVE.L # 1000,%D0
MOVE.L # 300,%D1

DIVU.W %D1, %D0

MOVE.W %D0, %D7
SWAP.W %D0
MOVE.W %D0, %D6
HALT
```

```
(gdb) p $d0
$1 = 1000
(gdb) p $d1
$2 = 300
```

```
(gdb) p $d0
$3 = 0x640003
```

```
29 SWAP.W %D0
1: x/i $pc 0x1001e <MAIN+26>: swap %d0
```

```
(gdb) p $d0
$4 = 0x30064
```

```
(gdb) p/x $d6
$5 = 0x64
(gdb) p/x $d7
$6 = 0x3
```

Instrukcje operujące na bitach

Instruction	Operand Syntax	Operand Size	Operation	First appeared: ISA, (E)MAC or FPU
BCHG	Dy,<ea>x #<data>,<ea>x	B, L B, L	~ (<bit number> of Destination) → CCR[Z] → <bit number> of Destination	ISA_A
BCLR	Dy,<ea>x #<data>,<ea>x	B, L B, L	~ (<bit number> of Destination) → CCR[Z]; 0 → <bit number> of Destination	ISA_A
BITREV	Dx	L	Bit reversed Dx → Dx	ISA_A+, ISA_C
BSET	Dy,<ea>x #<data>,<ea>x	B, L B, L	~ (<bit number> of Destination) → CCR[Z]; 1 → <bit number> of Destination	ISA_A
BYTEREV	Dx	L	Byte reversed Dx → Dx	ISA_A+, ISA_C
BTST	Dy,<ea>x #<data>,<ea>x	B, L B, L	~ (<bit number> of Destination) → CCR[Z]	ISA_A
FF1	Dx	L	Bit offset of First Logical One "1" in Dx → Dx	ISA_A+, ISA_C

Instrukcje operujące na bitach wykorzystują dane zapisane w rejestrach lub pamięci. Operacje wykonywane są na podwójnych słowach (DW).

BITREV.L Dx

Operation: Bit Reversed Dx → Dx

Condition Codes: Not affected

**Instruction
Format:**

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	Register, Dx		

Dx[0] = Dx'[31]
Dx[1] = Dx'[30]

...

...

...

Dx[31] = Dx'[0]

```
MOVE.L #0x84216666, %D1
BITREV.L %D1
```

```
(gdb) p/x $d1
```

```
$1 = 0x84216666
```

```
1000.0100.0010.0001.0110.0110.0110.0110
```

```
(gdb) s
```

```
28 BITREV.L %D1
```

```
1: x/i $pc 0x1000a <MAIN+6>: bitrev %d1
```

```
(gdb) p/x $d1
```

```
$2 = 0x66668421
```

```
0110.0110.0110.0110.1000.0100.0010.0001
```

BYTEREV.L Dx

Operation: Byte Reversed Dx → Dx

Condition Codes: Not affected

Instruction
Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	0	0	0	0	0	1	0	1	1	0	0	0	Register, Dx		

new Dx[31:24]

= old Dx[7:0]

```
MOVE.L      #0xABCDEF12, %D1
BYTEREV.L   %D1
```

new Dx[23:16]

= old Dx[15:8]

new Dx[15:8]

= old Dx[23:16]

```
(gdb) p/x $d1
$2 = 0xabcdef12
```

new Dx[7:0]

= old Dx[31:24]

```
(gdb) s
28          BYTEREV.L %D1
1: x/i $pc 0x1000a <MAIN+6>: bytereve %d1
```

```
(gdb) p/x $d1
$3 = 0x12efcdab
```


BTST.sz Dy, <ea>x / BTST.sz #<d>, <ea>x

Operation: ~ (<bit number> of Destination) → CCR[Z]

Assembler Syntax: BTST.sz #<data>, <ea>x

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
—	—	*	—	—

Attributes: Size = byte, longword

Z Set if the bit tested is zero; cleared otherwise

Tylko dla Dy ↑

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	Destination Effective Address					
										Mode		Register			
0	0	0	0	0	0	0	0	Bit Number							

Tryby adresowania argumentu docelowego <ea>x:

Dx, (Ax), (Ax)+, -(Ax), (d16,Ax)

Assembler Syntax: BTST.sz Dy,<ea>x

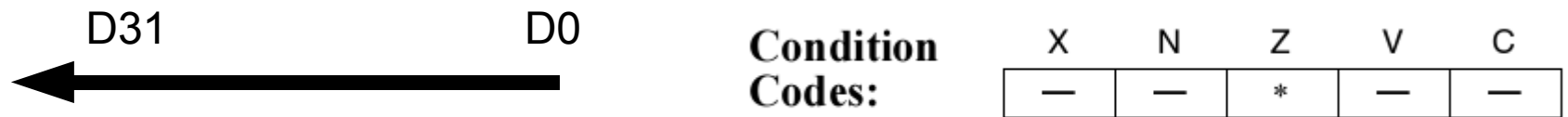
Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	0	0	0	Data Register, Dy			1	0	0	Destination Effective Address					
										Mode		Register			

Tryby adresowania argumentu docelowego <ea>x:

Dx, (Ax), (Ax)+, -(Ax), (d16,Ax), (d8,Ax,Xi), (xxx).W/L, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

BTST.sz #<data>, <ea>x

MOVE.L #0x00000001, %D2 SR = 0x2700 Z Set if the bit tested is zero; cleared otherwise
BTST.L #32, %d2

MOVE.L #0x00000001, %D3 SR = 0x2704
BTST.L #31, %d3

MOVE.L #0x80000000, %D4 SR = 0x270c 0xc= 1100
BTST.L #32, %d4

Przykład zastosowania BTST

Napisać program zliczający liczbę jedynek w binarnym słowie.

D0 – 32-bit dane wejściowe, wynik 6-bit
D1 – licznik bitów o wartości 1
D2 – wskaźnik badanego bitu 0-31

Przykład zastosowania BTST

```
MOVE.L #0x11112222,%D0
MOVE.L #0xD1D1D1D1,%D1
MOVE.L #0xD2D2D2D2,%D2
```

```
BSR    ONES_COUNT
HALT
```

```
ONES_COUNT: LEA    -8(%A7), %A7
             MOVEM.L D1-D2, %A7
             CLR.L  %D1
             MOVEQ  #31, %D2
NEXT_BIT:   BTST   %D2, %D0
             BEQ.S  LOOP_TEST
             ADDQ.L #1, %D1
LOOP_TEST:  SUBQ.L #1, %D2
             BGE   NEXT_BIT
             MOVE.L %D1, %D0
             MOVEM.L %A7, %D1-D2%
             LEA   8(%A7), %A7
             RTS
```

```
(gdb) bt 7
#0  NEXT_BIT () at gp.asm:35
#1  0xd1d1d1d1 in ?? ()
#2  0xd2d2d2d2 in ?? ()
#3  0x0001001a in ONES_COUNT
      () at gp.asm:25
```

```
#4  0x00000000 in ?? ()
#5  0x00000000 in ?? ()
#6  0x00000000 in ?? ()
```

```
(gdb) p/x $d0
$4 = 0x8
(gdb) p/x $d1
$5 = 0xd1d1d1d1
(gdb) p/x $d2
$6 = 0xd2d2d2d2
```

BCLR.sz Dy,<ea>x / BCLR.sz #<d>,<ea>x

Operation: ~ (<bit number> of Destination) → CCR[Z];
 0 → <bit number> of Destination

Assembler Syntax: BCLR.sz Dy,<ea>x
 BCLR.sz #<data>,<ea>x

Attributes: Size = byte, longword

Condition Codes:	X	N	Z	V	C
	—	—	*	—	—

Z Set if the bit tested is zero; cleared otherwise

BSET.sz Dy,<ea>x / BSET.sz #<d>,<ea>x

Operation: ~ (<bit number> of Destination) → CCR[Z];
 1 → <bit number> of Destination

Assembler Syntax: BSET.sz Dy,<ea>x
 BSET.sz #<data >,<ea>x

Attributes: Size = byte, longword

Condition Codes:	X	N	Z	V	C
	—	—	*	—	—

Z Set if the bit tested is zero; cleared otherwise

BCHG.sz Dy,<ea>x / BCHG.sz #<d>,<ea>x

Operation: ~ (<bit number> of Destination) → CCR[Z];
 ~ (<bit number> of Destination) → <bit number> of Destination

Assembler Syntax: BCHG.sz Dy,<ea>x
 BCHG.sz #<data>,<ea>x

Attributes: Size = byte, longword

Condition	X	N	Z	V	C
Codes:	—	—	*	—	—

Z Set if the bit tested is zero; cleared otherwise

FF1.L Dx

Operation: Bit Offset of the First Logical One in Register → Destination

Assembler Syntax: FF1.L Dx

Attributes: Size = longword

Condition Codes:	X	N	Z	V	C
	—	*	*	0	0

MOVE.L #0x80000000, %D5 (gdb) p/x \$d5
 FF1.L %D5 \$4 = 0x0

Old Dx[31:0]	New Dx[31:0]
0x8000 0000	0x0000 0000
0x4000 0000	0x0000 0001
0x2000 0000	0x0000 0002
...	...
0x0000 0002	0x0000 001E
0x0000 0001	0x0000 001F
0x0000 0000	0x0000 0020

MOVE.L #0x08000000, %D5 (gdb) p/x \$d5
 FF1.L %D5 \$4 = 0x4

MOVE.L #0x00500000, %D5 (gdb) p/x \$d5
 FF1.L %D5 \$4 = 0x9

MOVE.L #0x00000000, %D5 (gdb) p/x \$d5
 FF1.L %D5 \$4 = 0x20

Operacje z użyciem stosu

PEA.L <ea>y

Operation: $SP - 4 \rightarrow SP; \langle ea \rangle y \rightarrow (SP)$

```
MOVEA.L #0xF0000000, %A0
MOVE.L #0x100, %D0
PEA -4(%A0, %D0*2)
```

(gdb) bt 8
#0 _stext () at gp.asm:27
#1 0xf00001fc in ?? ()
#2 0x00000000 in ?? ()
#3 0x00000000 in ?? ()
#4 0xaffbcaff in ?? ()
#5 0xafdfecff in ?? ()
#6 0xeffffeff in ?? ()
#7 0xdffeebff in ?? ()

Condition Codes: Not affected

Instruction Format:	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
	0	1	0	0	1	0	0	0	0	1	Source Effective Address					
											Mode		Register			

Tryby adresowania argumentu <ea>y:

(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L, (d16,PC), (d8,PC,Xi)

Przekazywanie parametrów do procedury (1)

```
void ProcessData (int &DataToSend,  
                 int &ReceivedData,  
                 int &FrameNumber,  
                 int &BaudRate) {  
    ...  
    ...  
}
```

```
void main (void) {  
    int DataToSend=0xAA11;  
    int ReceivedData=0xBB22;  
    int FrameNumber=0xCC33;  
    int BaudRate=0xDD44;
```

```
Process Data (DataToSend,ReceivedData,  
             FrameNumber, BaudRate);  
}
```

```
MOVEA.L    #0x0, %A0  
MOVEA.L    #0x3, %A3  
MOVEA.L    #0x4, %A4  
MOVEA.L    #0x5, %A5  
MOVEA.L    #0x6, %A6
```

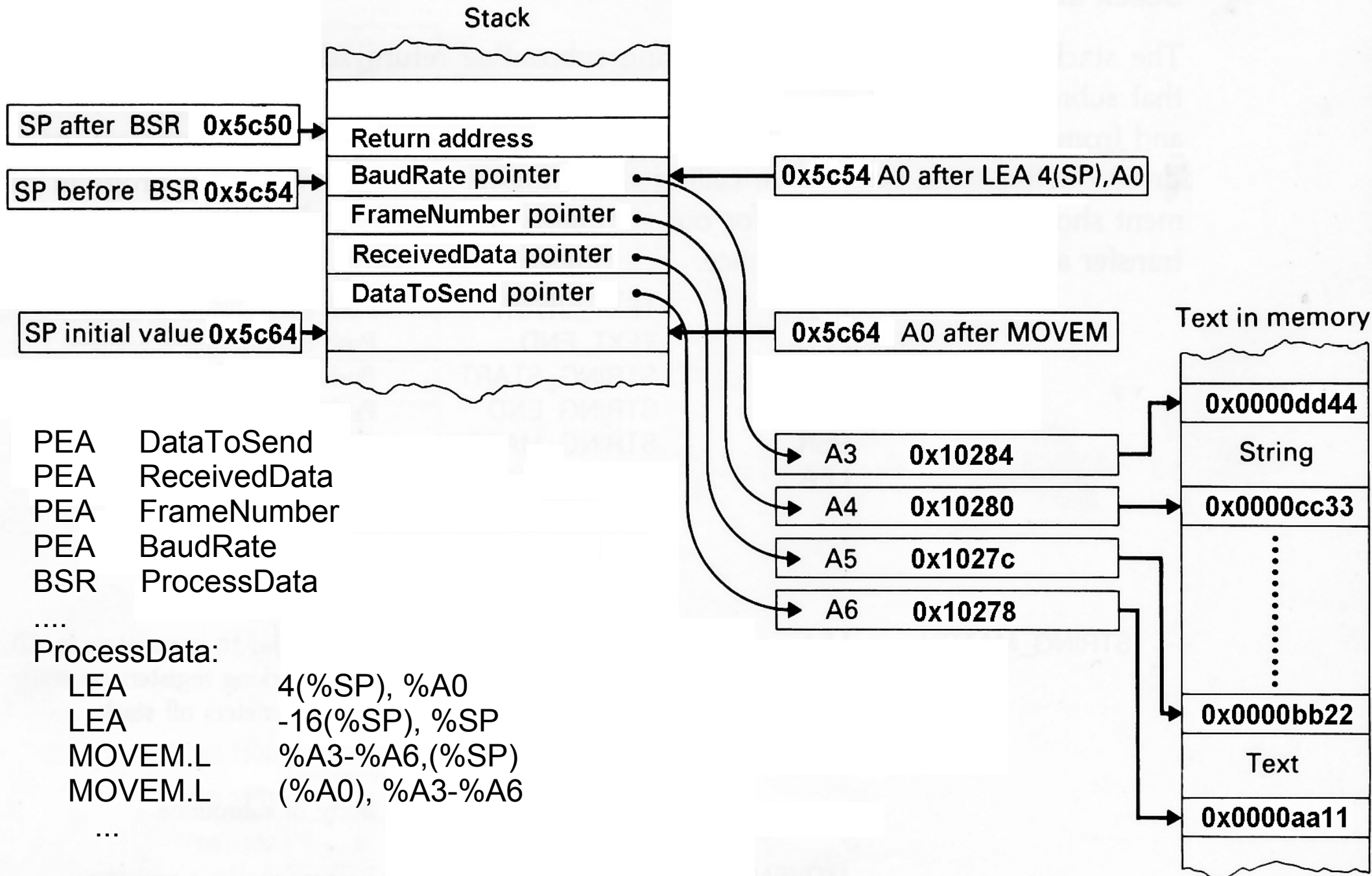
```
PEA    DataToSend  
PEA    ReceivedData  
PEA    FrameNumber  
PEA    BaudRate  
BSR    ProcessData  
LEA    16(%SP), %SP  
HALT
```

ProcessData:

```
LEA    4(%SP), %A0  
LEA    -16(%SP), %SP  
MOVEM.L %A3-%A6,(%SP)  
MOVEM.L (%A0), %A3-%A6  
...  
...  
MOVEM.L (%SP), %A3-%A6  
LEA    16(%SP), %SP  
RTS
```

```
...  
...  
DataToSend:    .long    0xAA11  
ReceivedData:  .long    0xBB22  
FrameNumber:   .long    0xCC33  
BaudRate:      .long    0xDD44  
.align 4
```

Stos po wykonaniu skoku do podprogramu

Stos po wykonaniu drugiej inst. MOVEM

Mapa pamięci stosu:

(gdb) bt 12

```
#0 ProcessData () at gp.asm:43
#1 0x00000003 in ?? ()
#2 0x00000004 in ?? ()
#3 0x00000005 in ?? ()
#4 0x00000006 in ?? ()
#5 0x00010034 in _stext () at gp.asm:35
#6 0x00010284 in BaudRate () at gp.asm:342
#7 0x00010280 in FrameNumber () at gp.asm:342
#8 0x0001027C in ReceivedData () at gp.asm:342
#9 0x00010278 in DataToSend () at gp.asm:342
#10 0x00000000 ?? ()
#11 0xe9affbff in ?? ()
```

Mapa pamięci w której przechowywane są zmienne:

(gdb) x/4x 0x10278

```
0x10278 <DataToSend>: 0x0000aa11    0x0000bb22
                      0x0000cc33    0x0000dd44
```

Rejestry procesora przed wykonaniem instrukcji MOVEM:

(gdb) info r

a0	0x5c54	0x5c54
a3	0x3	0x3
a4	0x4	0x4
a5	0x5	0x5
fp	0x6	0x6
sp	0x5c40	0x5c40
ps	0x2708	9992
pc	0x10046	0x10046

Rejestry procesora po wykonaniu drugiej instrukcji MOVEM:

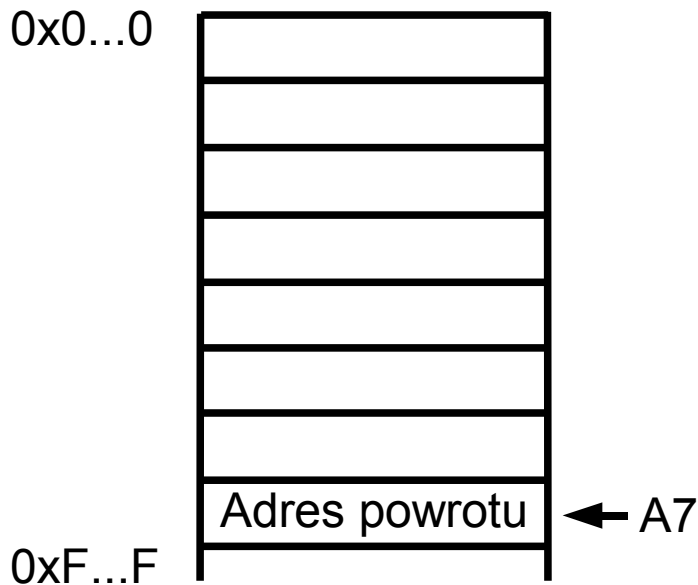
(gdb) info r

a0	0x5c54	0x5c54
a3	0x10284	0x10284
a4	0x10280	0x10280
a5	0x1027c	0x1027c
fp	0x10278	0x10278
sp	0x5c40	0x5c40
ps	0x2704	9988
pc	0x1005e	0x1005e

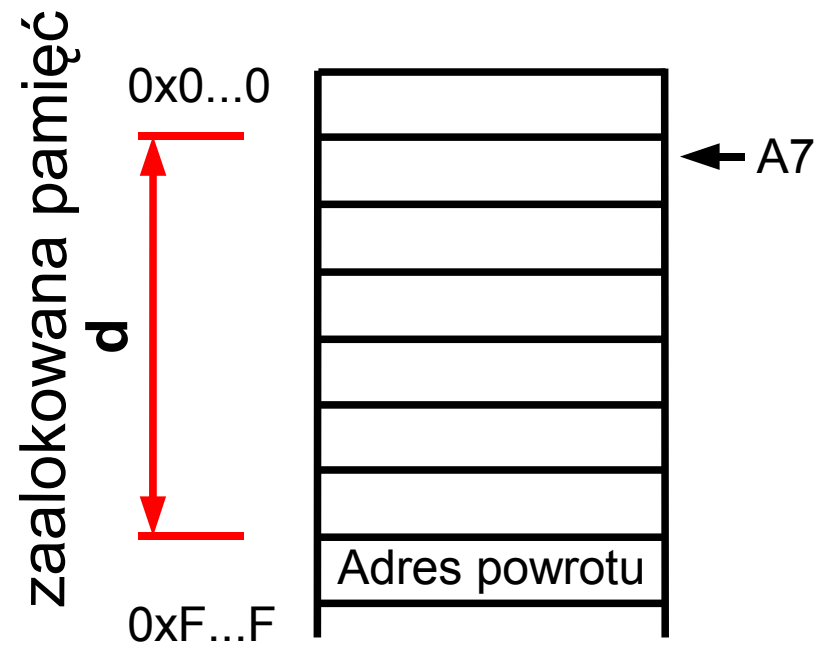
Alokacja pamięci na stosie

Podprogramy wykorzystują struktury umieszczone na stosie przeznaczone do przechowywania:

- parametrów przekazywanych do podprogramu (wartości oraz adresy),
- adres powrotu z podprogramu,
- kopia rejestrów roboczych podprogramu (D0-D7/A0-A5),
- kopia poprzedniej wartości rejestru ramki A6,
- zarezerwowany obszar pamięci na stosie przeznaczony na zmienne lokalne.

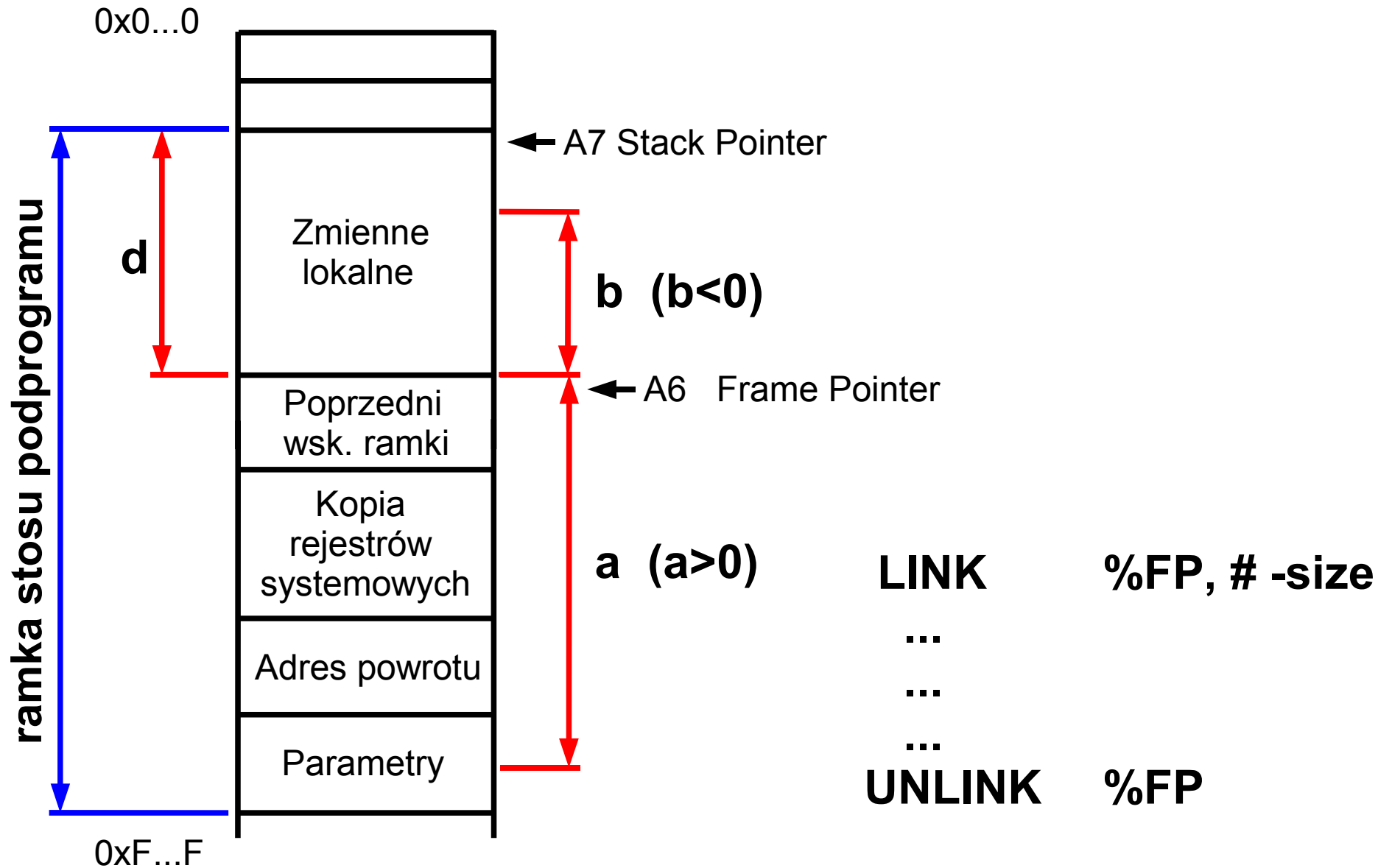
BSR

LEA

-d(%A7), %A7

Ramka stosu

Link.W Ay, #<displacement> / Unlink Ax

Alokacja ramki stosu – LINK Ay, # rozmiar

Operation: $SP - 4 \rightarrow SP; Ay \rightarrow (SP); SP \rightarrow Ay; SP + d_n \rightarrow SP$

Condition Codes: Not affected

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	1	0	Register, Ay		
Word Displacement															

Dealokacja ramki stosu – UNLINK Ax

Operation: $Ax \rightarrow SP; (SP) \rightarrow Ax; SP + 4 \rightarrow SP$

Condition Codes: Not affected

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0	1	1	Register, Ax		

Przykład

Napisać procedurę obliczającą wartość R równania:

$$R = (P^2 + Q^2)/(P^2 - Q^2).$$

Parametry P oraz Q przekazywane są przez stos, natomiast obliczona wartość R zwracana jest przez referencję.

```
CALC (short P, short Q , short &R)
```

```
{  
    int temp_1;  
    int temp_2;  
  
    temp_1 = P * P;  
    temp_2 = temp_1;  
    temp_1 = temp_1 + Q * Q;  
    temp_2 = temp_2 - Q * Q;  
  
    R = temp_1 / temp_2;  
}
```


Program główny

MAIN:

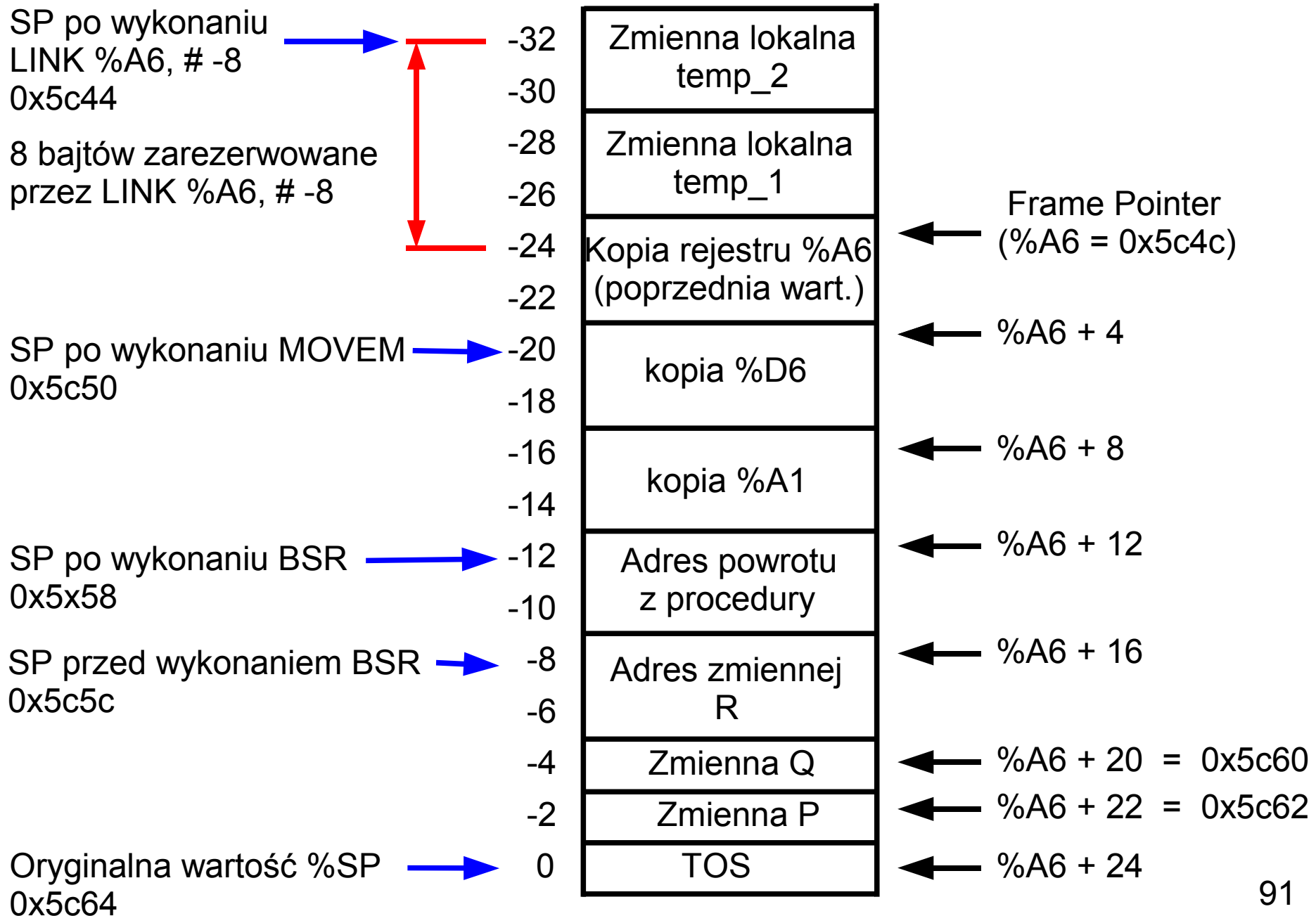
MOVEA.L	# 0x00A6A600, %A6	← FP
MOVEA.L	# 0xA10000A1, %A1	→ P
MOVEQ.L	# 5, %D0	→
MOVEQ.L	# 4, %D1	→ Q
MOVE.L	# 0xD6D6D6D6, %D6	
MOVE.W	%D0, -(%SP)	odłóż zmienna P na stos
MOVE.W	%D1, -(%SP)	odłóż zmienna Q na stos
PEA	R	odłóż referencję do R na stosie
BSR	CALC	wywołanie procedury CALC
LEA	8(%SP), %SP	usuń zmienne ze stosu P,Q,R –
		dealokacja pamięci na stosie
HALT		

R: .word 0xABCD → R
.align 4

Podprogram

CALC:		
LEA	-8(%SP), %SP	rezerwacja miejsca na stosie (kopia D6, A1)
MOVEM.L	%D6/%A1,(%SP)	wykonanie kopi rejestrów D6, A1
LINK	%A6, #-8	rezerwacja miejsca na zmienne temp_1, temp_2
MOVE.W	22(%A6), %D6	zapisanie zmiennej P do D6
MULU	%D6,%D6	$P * P$
MOVE.L	%D6, -4(%A6)	zapisanie wyniku mnożenia do temp_1
MOVE.L	%D6, -8(%A6)	zapisanie wyniku mnożenia do temp_2
MOVE.W	20(%A6), %D6	odczytanie zmiennej Q do D6
MULU	%D6, %D6	$Q * Q$
ADD.L	%D6, -4(%A6)	dodanie temp_1 do D6 ($P^2 + Q^2$)
SUB.L	%D6, -8(%A6)	odjęcie D6 od temp_2 ($P^2 - Q^2$)
MOVE.L	-4(%A6), %D6	zapisanie ($P^2 + Q^2$) w D6
DIVU	-6(%A6), %D6	obliczenie $(P^2 + Q^2)/(P^2 - Q^2)$
LEA	16(%A6), %A1	wyznaczenie miejsca na stosie, gdzie znajduje się adres zmiennej R
MOVEA.L	(%A1),%A1	odczytanie adresu zmiennej R
MOVE.W	%D6, (%A1)	zapisanie wyniku dzielenia (część całkowita)
UNLK	%A6	usunięcie ramki stosu, dealokacja pamięci na stosie
MOVEM.L	(%SP), %D6/%A1	odtworzenie wartości rejestrów D6, A1
LEA	8(%SP), %SP	dealokacja pamięci na stosie (2 x 4B)
RTS		powrót z podprogramu

Struktura stosu po zainicjowaniu zmiennych

Zawartość stosu oraz rejestrów przed obliczeniem Q^2

bt 10

#0	CALC () at gp.asm:46	
#1	0x00000019 in ?? ()	zmienna temp_2
#2	0x00000019 in ?? ()	zmienna temp_1
#3	0x00a6a600 in ?? ()	kopia rejestru A6
#4	0xd6d6d6d6 in ?? ()	kopia rejestru D6
#5	0xa10000a1 in ?? ()	kopia rejestru A1
#6	0x00010026 in MAIN () at gp.asm:32	adres powrotu z proc. CALC
#7	0x000102d8 in R () at gp.asm:386	referencja do zmiennej R
#8	0x00040005 in ?? ()	zmienne Q.W oraz P.W
#9	0x933beaf7 in ?? ()	wartość odłożona przed wywołaniem MAIN

(gdb) info r

d0	0x5	5	
d1	0x4	4	
d6	0x4	4	D6 = 0xD6D6D6D6
fp	0x5c4c	0x5c4c	A1 = 0xA10000A1
sp	0x5c44	0x5c44	A6 = 0x00A6A600
ps	0x2700	9984	P = 5
pc	0x1004e	0x1004e <CALC+34>	Q = 4

(gdb) x/w 0x000102d8

0x102d8 <R>: 0xabcd

Zawartość stosu oraz rejestrów przed wykonaniem RTS

(gdb) bt 7

```
#0 CALC () at gp.asm:59
#1 0x00010026 in MAIN () at gp.asm:32
#2 0x000102d8 in R at gp.asm:386
#3 0x00040005 in ?? ()
#4 0x933beaf7 in ?? ()
#5 0xe9afbbfc in ?? ()
#6 0xa5a34aff in ?? ()
```

(gdb) info r

d0	0x5	5
d1	0x4	4
d6	0xd6d6d6d6	-690563370
a1	0xa10000a1	0xa10000a1
fp	0xa6a600	0xa6a600
sp	0x5c58	0x5c58
ps	0x2700	9984
pc	0x10072	0x10072 <CALC+70>

(gdb) x/w 0x000102d8

0x102d8 <R>: 0x0004

Zawartość stosu oraz rejestrów po usunięciu zmiennych P, Q, R ze stosu

```
(gdb) bt 5
#0  MAIN () at gp.asm:34
#1  0x933beaf7 in ?? ()
#2  0xe9afbbfc in ?? ()
#3  0xa5a34aff in ?? ()
#4  0xafdee4e7 in ?? ()
```

```
(gdb) info r
d0          0x5          5
d1          0x4          4
d6          0xd6d6d6d6   -690563370
a1          0xa10000a1    0xa10000a1
fp          0xa6a600     0xa6a600
sp          0x5c64      0x5c64
ps          0x2700     9984
pc          0x1002a   0x1002a <MAIN+38>
```

```
(gdb) x/w 0x000102d8
0x102d8 <R>: 0x0004
```

Systemowe instrukcje sterujące (1)

Instruction	Operand Syntax	Operand Size	Operation	ISA, (E)MAC
Privileged				
HALT	none	none	Halt processor core (synchronizes pipeline)	ISA_A
MOVE from SR	SR,Dx	W	SR → Destination	ISA_A
MOVE to SR	<ea>y,SR	W	Source → SR; Dy or #<data> source only (synchronizes pipeline)	ISA_A
MOVEC	Ry,Rc	L	Ry → Rc (synchronizes pipeline)	ISA_A
RTE	none	none	2 (SP) → SR; 4 (SP) → PC; SP + 8 → SP Adjust stack according to format (synchronizes pipeline)	ISA_A
STOP	#<data>	none	Immediate Data → SR; STOP (synchronizes pipeline)	ISA_A
STLDSR	#<data>	W	SP - 4 → SP; zero-filled SR → (SP); Immediate Data → SR	ISA_A+, ISA_C
WDEBUG	<ea>y	L	Addressed Debug WDMREG Command Executed (synchronizes pipeline)	ISA_A
Debug Functions				
PULSE	none	none	Set PST = 0x4	ISA_A
WDDATA	<ea>y	B, W, L	Source → DDATA port	ISA_A
Trap Generating				
ILLEGAL	none	none	SP - 4 → SP; PC → (SP) → PC; SP - 2 → SP; SR → (SP); SP - 2 → SP; Vector Offset → (SP); (VBR + 0x10) → PC	ISA_A
TRAP	#<vector>	none	1 → S Bit of SR; SP - 4 → SP; nextPC → (SP); SP - 2 → SP; SR → (SP) SP - 2 → SP; Format/Offset → (SP) (VBR + 0x80 + 4*n) → PC, where n is the TRAP number	ISA_A

HALT

Operation: If Supervisor State
Then Halt the Processor Core
Else Privilege Violation Exception

Assembler Syntax: HALT

Attributes: Unsized

W trybie superużytkownika instrukcja wstrzymuje pracę procesora po ukończeniu wszystkich rozpoczętych instrukcji lub cykli zapis/odczyt. Daje możliwość łatwego debugowania procesora przez interfejs BDM. Przejście do stanu bezczynności jest sygnalizowane stanem 0xF na liniach diagnostycznych PST. Instrukcja synchronizuje pipeline.

Procesor może wznowić pracę po odebraniu rozkazu GO z modułu BDM.

**Instruction
Format:**

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	0

MOVE.W <ea>y, SR

Operation: If Supervisor State
Then Source → SR
Else Privilege Violation Exception

Assembler Syntax: MOVE.W <ea>y,SR

Assembler Syntax: MOVE.W SR,Dx

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
*	*	*	*	*

Attributes: Size = word

(gdb) p/x \$ps

\$4 = 0x2704

(gdb) s

25 **MOVE.W 0xFFFF, %SR**

1: x/i \$pc 0x10008 <MAIN+4>: movew 0xffff,%sr

(gdb) p/x \$ps

\$5 = **0xb71f**

System Byte

Condition Code Register (CCR)

15	14	13	12	11	10	8	7	6	5	4	3	2	1	0
T	0	S	M	0	I	0	0	0	X	N	Z	V	C	

Tryby adresowania argumentu źródłowego <ea>y: Dy, #<data>

Instrukcja synchronizuje potok.

MOVEC.L Ry, Rc

Rejestry systemowe mogą być wyłącznie zapisywane. Jediną możliwością ich odczytu jest użycie trybu diagnostycznego, np. BDM.

**Instruction
Format:**

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	1	0	1	1
A/D	Register, Ry			Control Register, Rc											

Name	CPU Space Assignment	Register Name
Memory Management Control Registers		
CACR	0x002	Cache control register
ACR0	0x004	Access control registers 0
ACR1	0x005	Access control registers 1
Processor Miscellaneous Registers		
VBR	0x801	Vector base register
PC	0x80F	Program counter
Local Memory and Module Control Registers		
FLASHBAR	0xC04	RAM base address register 0
RAMBAR	0xC05	RAM base address register 1
MBAR	0xC0F	Primary module base address register

RTE

Operation:

If Supervisor State

Then $2 + (SP) \rightarrow SR$; $4 + (SP) \rightarrow PC$; $SP + 8 \rightarrow SP$

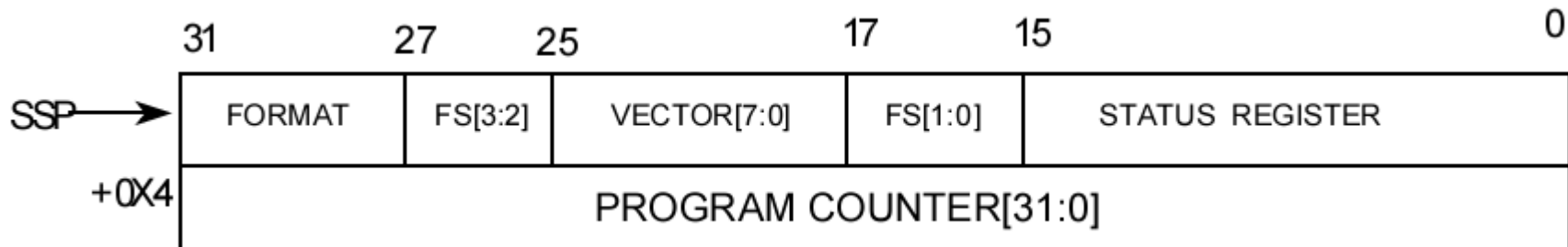
Adjust stack according to format

Else Privilege Violation Exception

Condition Codes: Set according to the condition code bits in the status register value restored from the stack.

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1

STOP #<data>

Instrukcja zapisuje 16 bitowy operand do rejestru statusowego (w zależności od uprawnień użytkownika) oraz powoduje zakończenie wykonywanego zadania. Zawartość licznika programu jest zwiększana, jednak pobieranie nowej instrukcji jest wstrzymane. Instrukcja synchronizuje potok. Po wykonaniu instrukcji STOP procesor przechodzi do trybu obniżonego poboru mocy. Procesor może wznowić pracę w przypadku zaistnienia wyjątku, przerwania lub resetu.

Condition Codes:

X	N	Z	V	C
*	*	*	*	*

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1	0	0	1	0
Immediate Data															

STRLDSR #<data>

Operation: If Supervisor State
Then $SP - 4 \rightarrow SP$; zero-filled SR \rightarrow (SP); immediate data \rightarrow SR
Else TRAP

Assembler Syntax: STRLDSR #<data>

Instrukcja umieszcza kopię rejestru statusowego na stosie, a następnie ładuje rejestr wartością natychmiastową. Jeżeli podczas wykonywania instrukcji bit 13 jest wyzerowany (przejdzie do trybu użytkownika) nastąpi wygenerowanie wyjątku privilege violation.

Instruction Format:	15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
	0	1	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	1	1	1
	0	1	0	0	0	1	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0
Immediate Data																

ILLEGAL

Operation: SP - 4 → SP; PC → (SP) (forcing stack to be longword aligned)
SP - 2 → SP; SR → (SP)
SP - 2 → SP; Vector Offset → (SP)
(VBR + 0x10) → PC

Assembler Syntax: ILLEGAL

Attributes: Unsized

Wykonanie instrukcji powoduje wywołanie wyjątku niedozwolonej instrukcji (illegal instruction exception).

Vector Number(S)	Vector Offset (Hex)	Stacked Program Counter	Assignment
4	0x010	Fault	Illegal instruction

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1	0	0

Trap #<vector>

Wykonanie polecenia **Trap** powoduje wygenerowanie wyjątku o numerze podanym w postaci operandu.

TRAP #<vector>

1 → S-Bit of SR

SP - 4 → SP; nextPC → (SP); SP - 2 → SP;
SR → (SP); SP - 2 → SP; Format/Offset → (SP);

(VBR + 0x80 + 4*n) → PC

where n is the TRAP vector number

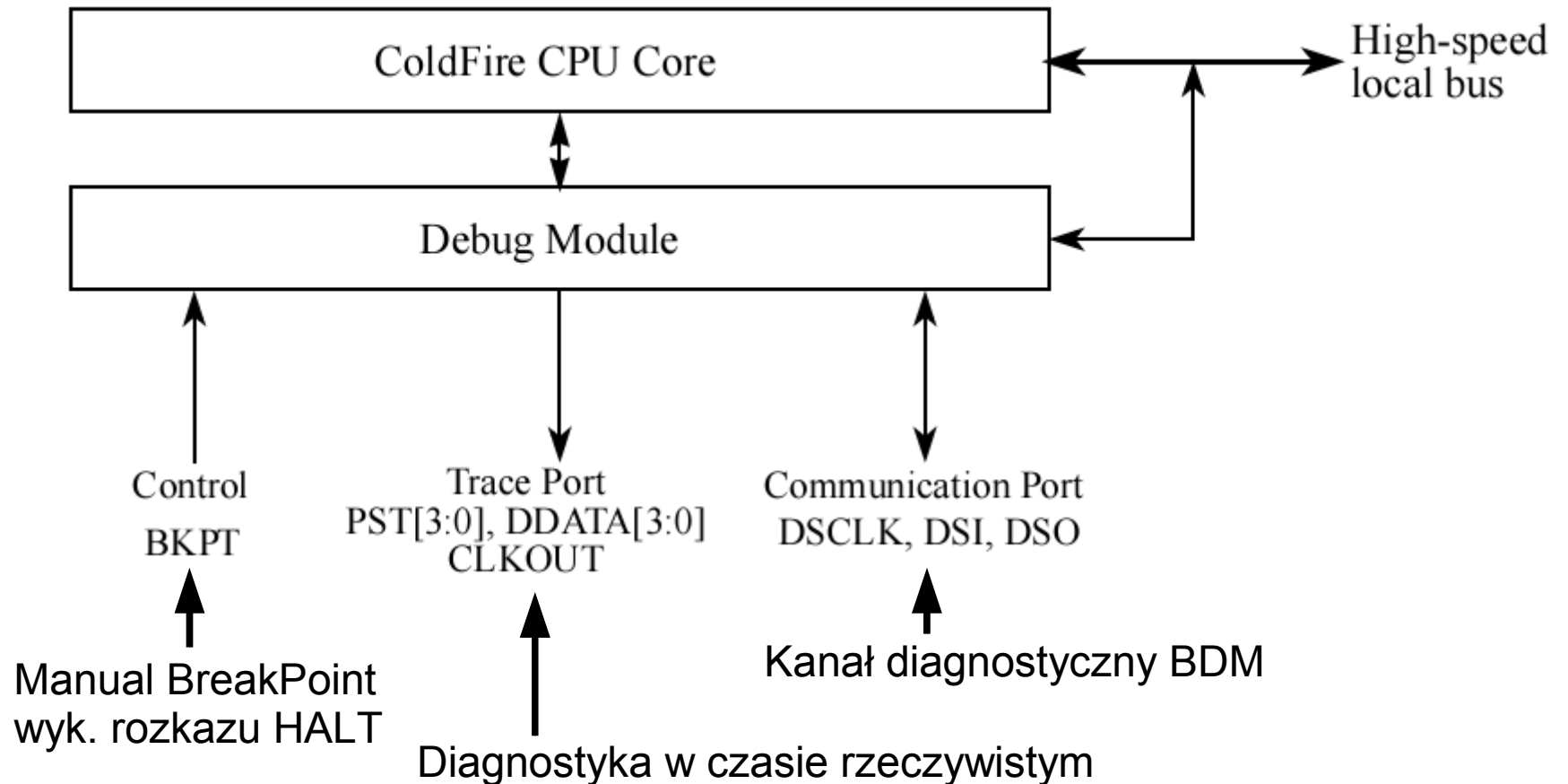
Adres wiersza w tablicy wyjątków obsługującego dany wyjątek można policzyć zgodnie z równaniem:

$$0x80 + 4 * \#<vector>$$

Moduł procesora ColdFire umożliwia obsłużenie do 16 zdefiniowanych zdarzeń

Pulse

Wykonanie instrukcji powoduje zwiększenie licznika programu PC ustawienie wyjścia diagnostycznego PST na wartość równą 4. Wyjście wykorzystywane jest jako zewnętrzny trigger, co umożliwia debugowanie w czasie rzeczywistym oraz pomiar wydajności systemu.

Condition Codes: Not affected

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	1	0	0	1	0	1	0	1	1	0	0	1	1	0	0

WDDATA.sz <ea>y

Wykonanie instrukcji powoduje zwiększenie licznika programu PC, ustawienie wyjścia diagnostycznego DDATA (4 bit) na wartość zapisaną w pamięci pod adresem <ea> oraz ustawienie trigger'a PST = 4. Daje to możliwość podglądu pamięci lub pobranych operandów w czasie rzeczywistym.

Attributes: Size = byte, word, longword

Condition Codes: Not affected

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
1	1	1	1	1	0	1	1	Size		Source Effective Address					
										Mode		Register			

Tryby adresowania argumentu źródłowego <ea>y:

(Ay), (Ay)+, -(Ay), (d16,Ay), (d8,Ay,Xi), (xxx).W/L

WDEBUG.L <ea>y

Instruction Format:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	Source Effective Address					
										Mode			Register		
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1

Instrukcja pobiera dwa długie słowa umieszczone w pamięci pod adresem <ea> ((Ay), (d16, Ay)) i konfiguruje wskazany rejestr Drc (Debug Control Register). Instrukcja synchronizuje potok. Instrukcja musi zostać wyrównana do granicy 4 bajtów (4 słowa). Umożliwia to wykonanie rozkazów modułu BDM bezpośrednio z procesora ColdFire.

Debug Command Organization in Memory:

15	14	13	12	11	10	9	8	7	6	5	4	3	2	1	0
0	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	DRc				
Data[31:16]															
Data[15:0]															
Unused															

Sterujące rejestry trybu debugowania

DRc[4-0]	Register Name
0x00	Configuration/status register
0x01-0x0	Reserved
0x04	PC breakpoint ASID control
0x05	BDM address attribute register
0x06	Address attribute trigger register
0x07	Trigger definition register
0x08	Program counter breakpoint register
0x09	Program counter breakpoint mask register
0x0A-0x0B	Reserved
0x0C	Address breakpoint high register
0x0D	Address breakpoint low register
0x0E	Data breakpoint register
0x0F	Data breakpoint mask register

DRc[4-0]	Register Name
0x10-0x1	Reserved
0x14	PC breakpoint ASID register
0x15	Reserved
0x16	Address attribute trigger register 1
0x17	Extended trigger definition register
0x18	Program counter breakpoint 1 register
0x19	Reserved
0x1A	Program counter breakpoint register 2
0x1B	Program counter breakpoint register 3
0x1C	Address high breakpoint register 1
0x1D	Address low breakpoint register 1
0x1E	Data breakpoint register 1
0x1F	Data breakpoint mask register 1